

Milli ruhumuzu yaşadan bayram

Novruz xalqımızın mifik düşüncə və təsəvvürlərini özündə yaşadan və bu günümüzdə yetişən qədim xalq bayramıdır. Azərbaycanda milli bayram kimi hər il yüksək səviyyədə qeyd olunan Novruz xalqın müqəddəs etiqadına söykənməklə özündə mənəvi-əxlaqi, ulyi və dünyəvi duyğuları təcəssüm etdirir. Təbiətin oyanışı ilə ürəklərdə saf niyyətlər, xoş arzular oyaq, əsrlərin sınağından çıxmış mənəvi dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi özündə yaşadır, insanlar arasında birlik və mehribanlıqın möhkəmləndirilməsi, onların bir-birinə mərhəmət və diqqət göstərməsi kimi sağlam təməllərə əsaslanır. Ruhun oyanışı, yeni bir həyatın başlanğıcı olan bu gözəl el bayramı hər dəfə gəlişi ilə ömrümüzü bəzəyir.

Bu ilki Novruz insanlarımız böyük sevinc və yüksək əhvali-ruhiyyə ilə qarşılayırlar. Az qala 30 il sonra Qarabağda da bayram tonqalları çatılır. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müzəffər ordumuzun gücü ilə işğaldan azad etdiyi əzəli-əbədi torpaqlarımızda Novruz sevinci yaşanır. Düşmənin dağıdıcı viran qoyduğu, bu gün isə Azərbaycan dövlətinin bərpə və yenidən qurulmasını həyata keçirdiyi yurd yerlərimiz növbəti cəlalına hazırlaşır. Bu ilki Novruz bayramı öten il olduğu kimi COVID-19-la bağlı küt-

levi tədbirlərlə qeyd olunmasa da, evlərdə, ailələrdə insanlar onu bir başqa bütənlə, bir başqa ovqatla qeyd edirlər.

Həmrəylik bayramı

Novruz çox əski çağlarda Şər q dünyasında həm yazın gəlişi, yeni mövsümün başlanması, əkinçilik və maldarlıq mədəniyyəti ilə bağlı, həm də xalqın mənəvi-əxlaqi dəyərlərini, humanizmi və həmrəylik kimi bəşəri duyğuları qabarıq şəkildə göstərən ayın və etiqadlar sistemidir. Bu bayram milli ruhumuzun

tərcümanıdır. Xalqımızın keçib gəldiyi tarixi yol, minilliklərlə formalaşmış bir çox ənənələrimiz bu bayramın ruhunda yaşayır. Onun fəlsəfi həyatın dörd ünsürü üzərində bərqərar olması ilə bağlı qədim inanca əsaslanır. Öcdadlarımız yadlığın əsasında od, su, hava və torpağın durduğu əzəldən inanıb, onları müqəddəs sayıblar. Belə bir inanc zaman keçdikcə daha da cəlalənib. Özünlün kodlarını formalaşdırıb. Sistemli bir təsəvvürə çevrilib.

Ardı 8-ci səh.

Dünya Bankı Azərbaycanın yeni uğurunu elan etdi

Dünya Bankının hazırladığı "İqtisadi İnküvizivlik Vəziyyəti" 2021-ci il hesabatına əsasən, Azərbaycan həyata keçirdiyi inküvizivlik proqramları ilə digər ölkələrə nümunə ola bilər.

Hesabatda ölkəmizdə "Macburi köçkünlərin iqtisadi inkişafına yardım layihəsi" təhlil edilib. İlk dəfə təqdim olunan təhlildə ifrat yoxsul və həssas əhali qrupları üçün nəzərdə tutulan iqtisadi inküvizivlik proqramlarının qlobal qiymətləndirilməsi aparılıb.

Hesabat bu sahədə məlumat boşluğunu doldurmaqla yanaşı, iqtisadi inküvizivlik proqramlarının ilk dəfə sistemli icmalını təqdim edir. Eyni zamanda təhlildə ölkənin sosial müdafiə sistemində, yeni iş yerləri və minimum iqtisadi vasitələrlə təminat investisiyaları artırmaq yolları və maliyyə əlçatanlığı ilə ən yoxsul əhəlinin özünə layiq gələcək qurmaq imkanlarını aydınlaşdırır. 219 aktiv iqtisadi inküvizivlik proqramı həyata keçirən 75-dən çox ölkənin təcrübəsi təhlil edilən hesabatda iqtisadi inküvizivlik və məzoun proqramlarının genişləndirilməsi imkanları da araşdırılır.

Ardı 4-cü səh.

Qarabağda yeni dövr başlayır

İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş ərazilərimizi inkişaf, əməkdaşlıq və təhlükəsizlik bölgəsinə çevirir

Vətən müharibəsində böyük qələbənin qazanılması ilə Azərbaycan tarixində həm də yeni inkişaf mərhələsinin təməli qoyuldu. 30 il düşmən tapdağı altında qalaraq dünyada "boz zona" kimi tanınan, narkotacirlərin, terrorçuların yuvasına çevrilmiş ərazilərimizdə bu gün quruculuq və bərpə işlərinə start verilib. Prezident İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş əraziləri sülh, əməkdaşlıq və təhlükəsizlik bölgəsinə çevirir.

Qalib Sərkərdən
Qarabağ bölgəsinə 6-cı səfəri

Hazırda işğaldan azad edilmiş bütün şəhər və rayonların baş planlarının hazırlanması ilə bağlı Prezidentin tapşırığını icrası sürətlə davam etməkdədir. Hərbi əməliyyatların bitməsinə sonra İlham Əliyevin müstəadi olaraq işğaldan azad edilmiş rayonla-

ra səfər etməsi dövlət başçısının bu məsələlərə nə dərəcədə həssas yanaşdığını əyani sübutdur.

Növbəti səfər isə xalqımız üçün çox əlamətdar olan Novruz bayramı günlərinə, ilaxır çərşənbəyə təsadüf etdi. Qalib Ali Baş Komandan və xanımı, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva yenə də işğaldan azad edilmiş əra-

zilərimize - Füzili, Xocavənd və Şuşaya tarixi səfər etdilər.

Bu dəfə Ali Baş Komandan Hadrut qəsəbəsində dövlət bayrağımızı qaldırdı, yeni avtomobil yollarının təməlini qoydu. İlham Əliyev bir daha bəyan etdi ki, azad edilmiş bütün torpaqlarda dağıdılmış şəhərlər, kəndlər yenidən qurulacaq, normal həyata qaydacaq, infrastruktur bərpə ediləcək. Bu torpaqlar malik olduqları zəngin resurslar baxımından dünyanın diqqətində olacaq, əməkdaşlıq əlaqələrinin genişlənməsi üçün yeni imkanlar yarancacaq.

Ardı 6-cı səh.

Qarabağda salınan yollar bütün regionun gələcək yüksəlişinə hesablanıb

Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bəyan edib ki, 30 il sürmüş münəfiqə öz həllini tapdıqdan sonra regional əməkdaşlıq və inkişaf üçün yeni imkanlar açılıb. Azərbaycan əməkdaşlığı, düşmənçilik səhifəsini geridə qoymağa, regionda proqnozlaşdırıla bilən daha yaxşı vəziyyəti təmin etmək üçün qonşularımızla dürüst şəkildə işləməyə hazırdır.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə həyata keçirilməsinə başlanan layihələr bu sözlərin əyani təsdiqidir. Bunların arasında yol layihələrinin öz yeri var.

İndi həmin ərazilərdə avtomobil yollarının çəkilişi də diqqət mərkəzindədir. Dövlət başçısı Füzuli və Xocavənd rayonlarına səfəri zamanı bunu bir daha vurğulamışdır. Avtomobil yolları inşasının azad edilmiş ərazilərin bərpası üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirmişdir.

Prezident bu səfər çərçivəsində Füzuli-Hadrut avtomobil yolunun təməlini qoymuşdur. Yol başlanğıcını "Zəfər yolu"ndan götürür və yeni inşa ediləcək Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli avtomobil yoluna birləşir. Uzunluğu 13 kilometr olan bu yol dörd hərəkət zolaqlı olacaq. Yol boyunca avtomobil körpüləri də inşa ediləcək.

Ardı 4-cü səh.

Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsini güc yolu ilə həll edə biləcəyini heç vaxt gizlətmirdi. Hər zaman bəyan olunurdu ki, Ermənistan öz xoşu ilə işğal etdiyi torpaqlarımızı azad etməsə, ordumuz öz sözünü deyəcək.

Beləliklə, Azərbaycan dedi-yini etdi, 44 günlük Vətən müharibəsində ordumuz müqəddəs missiyasını layiqincə yerinə yetirdi. İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı ilə hərbiçilərimiz yeni tarix yazdılar, dövlətçiliyimizi, müstəqilliyimizi yeni qəhrəmanlıq salnaməsi ilə zənginləşdirdilər.

Müharibəyə hazırlıq bütün istiqamətlərdə aparılırdı

Bu müharibəyə Azərbaycan çoxdan hazırlaşdı. Prezident İlham Əliyevin Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında qeyd etdiyi kimi, bu hazırlaşma olmalı idi. Dəniz qüvvələri dövründə respublika-

10 min nəfərədək şəxsi heyət, 100-dək zirehli texnika, 200-dək artilleriya qurğusu, 30-dək hərbi aviasiya

Növbəti hərbi təlim Azərbaycan Ordusunun dünyanın ən güclüləri arasında olduğunu bir daha təsdiqlədi

mıza çox böyük təzyiqlər oldu, amma İlham Əliyev ölkəmizin mənafeqlərini qətiyyətlə qorudu, Ermənistanın maraqlarını naminə münəfiqənin güc yolu ilə həllinə qarşı çıxanla-

rın, hərbi variantını istisna edənələri təkliflərini yaxına buraxmadı.

Hazırkı müxtəlif istiqamətlərdə həyata keçirilirdi. Beynəlxalq müstəvidə Erme-

nistanın işğalçı siyasətinə qarşı fəal iş aparılırdı. İkinci Qarabağ müharibəsi üçün beynəlxalq hüquqi baza daha da möhkəmləndirildi.

Ardı 5-ci səh.

Ermənistanda dövlət idarəçiliyi sistemi çöküb

Bu dəfə məhkəmə Paşinyana qarşı çıxdı

Ermənistanda hadisələrin inkişafı getdikcə daha xaosluq xarakter almışdır. Bu xüsusən də silahlı qüvvələrin baş qərargahının rəisi, general-polkovnik Onik Qasparyanla bağlı məsələdə özünü daha qabarıq göstərir.

Məsələ bundadır ki, Ermənistanın inzibati məhkəməsi baş nazir Nikol Paşinyanın azad etdiyi Onik Qasparyanı baş qərargahın rəisi vəzifəsində saxlamaqla bağlı qərar çıxarıb. Qərara əsasən, Qasparyan baş qərargahın rəisi kimi səlahiyyətlərinin icrasını davam etdirəcək.

Lakin Nazirlər Kabineti Qasparyanın silahlı qüvvələrin baş qərargah rəisi vəzifəsində saxlanılmasına dair məhkəmə qərarına münasibətində bildirib ki, o, vəzifəsində azad olunub. Bütün bunlar Ermənistanda hökumət başçısı ilə ordu arasında, eləcə də hakimiyyət daxilində yaranan ziddiyyətlərin davam etdiyini göstərir. Bu arada Paşinyan erkən parlament seçkilərinin 20 iyun tarixində keçiriləcəyini açıqlayıb.

Siyasi böhran şəraitində daha da ağırlaşan iqtisadi vəziyyət həm də Ermənistanda əhəlinin yaşayış səviyyəsini sürətlə pisləşdirir.

Ardı 10-cu səh.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 7 dekabr tarixli 1149 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin investorlar tərəfindən "Tik-idarə et-təhvil ver" modeli çərçivəsində həyata keçirilməsinin şərtləri, tikinti və infrastruktur obyektlərinin növlərinə uyğun olaraq investorlar qarşısında qoyulan tələblər, bağlanmış müqavilələrin xüsusiyyətləri və şərtləri, investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin dəyərinin müəyyənlişdirilməsi Qaydası"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndi ilə rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 7 dekabr tarixli 1149 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2, maddə 2067; 2019, № 3, maddə 413; 2020, № 1, maddə 9) ilə təsdiq edilmiş "Tikinti və infrastruktur obyektləri ilə əlaqədar investisiya layihələrinin investorlar tərəfindən "Tik-idarə et-təhvil ver" modeli çərçivəsində həyata keçirilməsinin şərtləri, tikinti və infrastruktur obyektlərinin növlərinə uyğun olaraq investorlar qarşısında qoyulan tələblər, bağlanmış müqavilələrin xüsusiyyətləri və şərtləri, investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq mal və xidmətlərin dəyərinin müəyyənlişdirilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.3.2-ci yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"1.3.2. **namizəd** - investisiya layihələrinin TIT modeli çərçivəsində həyata keçirilməsinə maraq göstərərək, bu məqsədlə təşkil olunmuş müsabiqədə iştirak edən investordur";

2. 2.1-ci bəndin dördüncü cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"Investisiya layihəsinə dair ətraflı texniki-iqtisadi əsaslandırma sənədinin hazırlanmasını namizədlər, layihəsmə-tə və ətraf mühitə təsir in qiyətəndirilməsi sənədlərini hazırlanmasını isə qalib olan investor təmin edir.";

3. 2.3-cü bənd üzrə:
3.1. 2.3.2-ci yarımbənddə "investorun verməli olduğu" sözləri "verilməli olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 2.3.5-ci yarımbənddə "namizəd şirkətlər" sözləri "namizədlər" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3. 2.3.6-cı yarımbənddə "namizəd şirkətlər" sözləri "namizədlər" sözləri ilə əvəz edilsin;

4. 2.5.1-ci, 2.5.2-ci yarımbəndlərdə, 2.7-ci (hər iki halda) və 4.2-ci bəndlərdə "namizəd şirkətlər" sözləri "namizədlər" sözləri ilə əvəz edilsin;

5. 2.6-cı bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"2.6. Müsabiqənin keçirilməsi zamanı namizədlərə bərabər və tam hüquqlu iştirak imkanı verilir.";

6. Aşağıdakı məzmununda 2.7-1-ci bənd əlavə edilsin:
"2.7.1. Aşağıdakı hallarda səlahiyyətli orqanın əsaslandırılmış qərarı ilə investor müsabiqə keçirilmədən birbaşa cəlbəmə üsulu ilə müəyyən edilir:

2.7.1.1. insan tələfatına, insanların səhətinə və ya ətraf mühitə ziyan vurulmasına, əhəmiyyətli maddi itkilərə və insanların həyat fəaliyyəti şəraitinin pozulmasına səbəb olmuş fəvqəladə hadisə ilə əlaqədar olaraq hər hansı investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə təcili ehtiyac yaranması və bununla bağlı müsabiqənin təşkilinin və keçirilməsinin səfərləndirilməsi vaxt baxımından məqsəduyğun olmaması;

2.7.1.2. investisiya layihəsinin yalnız konkret investor tərəfindən həyata keçirilməsinin mümkünlüyü və ya konkret investorun investisiya layihəsinin predmeti ilə bağlı müstəsna hüquqlara malik olması, heç bir alternativinin və ya əvəz edicisinin olmaması.";

7. 2.8-ci və 2.9-cu bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"2.8. Bütün namizədlər və ya müəyyən namizədlər arasında keçirilən müsabiqənin baş tutmuş hesab edilməsi üçün bu üsullarla keçirilən müsabiqədə azı 2 (iki) namizəd iştirak etməlidir. Keçirilən müsabiqədə namizədlərin sayı 2-dən (iki) az olduqda, müsabiqə baş tutmamış hesab edilir.";

2.9. Bütün namizədlər və ya müəyyən namizədlər arasında keçirilmiş müsabiqədə müsabiqə qalibinin müəyyən edilməsi mümkün olmadığı və ya müsabiqə baş tutmadığı təqdirdə, investor, bu sənədin 2.7-1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş hallara istinad edilmədən səlahiyyətli orqanın əsaslandırılmış qərarı qəbul edilməklə, birbaşa cəlbəmə üsulu ilə müəyyənlişdirilir. Bu cür qərarda müəyyənlişdirilmiş investorun təcrübəsinin, texniki, maliyyə və digər göstəricilərinin layihənin xüsusiyyətlərinə uyğunluğunu, habelə müsabiqə üzrə nəzərdə tutulmuş şərt və tələblərə edilən hər bir dəyişiklik yin zəruriliyi əsaslandırılmalıdır.";

8. 2.10-cu bənddə "namizəd şirkətlər" sözləri "investorlar" sözləri ilə əvəz edilsin.

9. 2.11-ci bəndin birinci cümləsində "Müsabiqənin qalibi" sözləri "investor" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin cümlədən "investor" sözləri çıxarılsın.

10. 3-cü hissənin adına "Səlahiyyətli orqanla investor arasında bağlanmış müqavilələrin" sözləri "Müqavilələrin" sözləri ilə əvəz edilsin.

11. 3.1.5-ci yarımbənddə "investorun istehsal edəcəyi" sözləri "investisiya qoyuluşu nəticəsində əldə olunacaq" sözləri ilə əvəz edilsin.

12. 3.1.8-ci yarımbənddə "istehsal ediləcək" sözləri "əldə olunacaq" sözləri ilə əvəz edilsin.

13. 3.6-cı bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.6. Investisiya layihəsinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar səlahiyyətli orqana aşağıdakılarla bağlı təminat verilməlidir:

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

14. 3.7-ci və 3.8-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"3.7. Bu sənədin 3.6-cı bəndində nəzərdə tutulan təminatların məbləğini,

3.6.1. namizədlər tərəfindən müsabiqə təklifinə;

3.6.2. müəyyənlişdirilmiş investor tərəfindən investisiya layihəsinin predmeti olan tikinti və infrastruktur obyektlərinin və onlara oxşar obyektlərin tikintisi (inşası, cari və əsaslı təmiri, yenidən qurulması, bərpası) və istismara qəbul edilməsi ilə bağlı öhdəliklərinin imzalanacaq müqavilə ilə müəyyən edilən müddətdə və qaydada icrasına.";

təqdim edilmə və qüvvədə olma müddətlərini səlahiyyətli orqan müəyyən edir və investisiya layihəsinə dair, habelə investor qarşısında müəyyən edilən şərtlərdə və tələblərdə göstərir.

3.8. Bu sənədin 3.6.1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan təminatın məbləği müsabiqə təklifi dəyərinin, 3.6.2-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan təminatın məbləği isə investisiya layihəsinin dəyərinin 5 (beş) faizindən həcmə müəyyən edilir.";

15. 3.14-cü bənddə "3.13-cü" sözləri "3.12-ci" sözləri ilə əvəz edilsin.

16. 4.1-ci bənddə "ilə investor arasında razılaşmaya əsasən," sözləri "tərəfindən" sözləri ilə əvəz edilsin.

17. 4.1.2-ci yarımbəndin ikinci cümləsində "istehsal nəzərdə tutulan" sözləri "əldə olunacaq" sözləri ilə əvəz edilsin.

18. 4.3-cü bəndin ikinci cümləsində "investor" sözləri "namizədə" sözləri ilə əvəz edilsin.

19. 4.5-ci bənddə "və investordan razılıqlı ilə" sözləri "tərəfindən" sözləri ilə əvəz edilsin.

20. 5.6-cı bəndin ikinci cümləsində "rəsmi dövlət və xarici" sözləri "rəsmi dövrü mətbu nəşrlərdə və beynəlxalq miqyasda yayılan" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin cümləyə "meyarlarını," sözlərdən sonra "müsabiqədə iştirak haqqını," sözləri əlavə edilsin.

21. 5.8-ci bənddə "investor" sözləri "namizəd iştirak haqqını ödədikdən sonra" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin bəndə aşağıdakı məzmununda ikinci-dördüncü cümlələr əlavə edilsin:
"Müsabiqədə iştirak haqqını müsabiqə xərclərindən (elanın verilməsi, sənədlərin çap edilməsi, bildirişlərin göndərilməsi, ezamiyyə, ekspertlərin cəlb edilməsi) çox olmamaq şərtinə müsabiqə komissiyası müəyyənlişdirir. İştirak haqqı namizədlərə geri qaytarılır. İştirak haqqının müsabiqə xərclərindən artıq qalan hissəsinin səlahiyyətli orqan dövlət büdcəsinə köçürülür.";

22. 5.14-cü bəndin birinci cümləsində "şirkət" sözləri "investor" sözləri ilə əvəz edilsin.

23. 5.21-ci bəndin birinci cümləsində "qalibi arasında" sözlərindən sonra "30 (otuz) iş günü ərzində" sözləri əlavə edilsin və həmin bəndin ikinci cümləsi çıxarılsın.

24. 6.0.5-ci yarımbənd ləğv edilsin.

25. 6.0.6-cı yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"6.0.6. müsabiqənin qalibi olan investordan imzalanması nəzərdə tutulmuş müqavilənin layihəsinin Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırmaq və müqavilə imzalandığı tarixdən 5 (beş) iş günü müddətində həmin müqavilənin surətini Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinə təqdim etmək";

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 mart 2021-ci il

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV: "Vətən müharibəsinin hər günü bizim şanlı tariximizdir"

"İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin "Qələbə kitabı" çapdan çıxıb

"Azərbaycan 44 gün ərzində parlaq qələbə qazanaraq Ermənistanı məğlub etdi, işğala son qoydu. Bu 44 günün hər günü bizim şanlı tariximizdir. Hər gün Azərbaycan Ordusu irəlilədi, hər gün yeni şəhərlər, kəndlər, qəsəbələr, yüksəkliklər azad edildi. Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan zabiti bir amalla vuruşurdu ki, bu işğala son qoyulsun, bu haqsızlığa son qoyulsun, ədalət zəfər çalsın, tarixi ədalət zəfər çalsın və buna nail olduq".

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin "Qələbə kitabı" adlanan nəşrinin yer alan bu fikirləri Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Müzəffər Ali Baş Komandanı 2020-ci il dekabrın 10-da Bakıdan Azadlıq meydanında Vətən müharibəsinə Qələbəyə həsr olunmuş Zəfər paradında çıxışı zamanı söyləyib.

Çoxcildliyin növbəti kitabındakı materiallar 2020-ci il noyabrın 8-dən dekabrın 21-dək olan dövrü əhatə edir. Azərbaycan xalqı və rəşadətli Ordumuz Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində müasir tariximizin ən şanlı səhifəsini yazdı. Otuz il davam edən işğala son qoyuldu, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edildi. Bununla da Azərbaycan bölgədə yeni realılıqlar yaratdı. "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin 108-ci cildində olan "Qələbə kitabı" bu şanlı Zəfər tarixi bərədə qiymətli, mötəbər mənbədir.

Kitab Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ötən il noyabrın 8-də Şəhidlər xiyabanından xalqa müraciəti ilə açılır. Xalqımıza Şuşanın işğaldan azad edilməsi müjdesini verən dövlət başçısı öz hissələrini belə ifadə edib: "Böyük fəxarət və qürur hissi ilə bəyan edirəm ki, Şuşa şəhəri işğaldan azad edildi! Şuşa bizimdir! Qarabağ bizimdir! Bu münasibətlə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm. Bütün şuşalıları ürəkdən təbrik edirəm.

Yırmı səkkiz il yarımlı işğal altında olan Şuşa azad edildi! Şuşa indi azaddır! Biz Şuşaya qayıtmışıq! Biz bu tarixi Qələbəni döyüş meydanında qazandıq. 2020-ci il noyabrın 8-i Azərbaycan tarixində əbədi qalacaqdır. Bu tarix əbədi yaşayacaq. Bu, bizim şanlı Qələbəmizin, zəfərimizin günüdür!"

Şuşanın azad edildiyi gün - 8 Noyabr Prezidentin Sərəncamı ilə Zəfər Günü

elan edilib. Kitabdakı materiallar sırasındadır yer alan bu sərəncamla xalqımızın qüdrətinin və milli müdafiə naziri Hulusi Akar, Milli Kaşfiyyat İdarəsinin rəisi Hakan Fidan, Rusiyanın müdafiə naziri Sergey Şoyqu, xarici işlər naziri Sergey Lavrov, fəvqəladə hallar naziri Yevgeni Zinçev ilə görüşürənə, İtaliya Deputatları Palatasının sədr müavini Ettore Rosatunu, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr-lərini, Əfqanıstanın milli təhlükəsizlik müşaviri Hamdullah Mohib və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Məhəmməd Şakir Qarçay qəbul etməsinə dair materiallar da yer alıb.

Noyabrın 9-da "BBC News"-a müsahibə verən dövlət başçısı Ermənistanın işğalçı siyasətini dərin məntiqə söykənən fikirlər, təkbülünməz dəlillər, tarixi faktlar əsasında bir daha ifşa etdi. Bu müsahibənin mətni də 108-ci kitaba daxil olub.

"Qələbə kitabı"nda həmçinin Ermənistanın kapitulyasiyasını təsdiqləyən 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanat, habelə bununla bağlı Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciətinin mətni ilə tanış olmaq mümkündür. Düşmənin təslim olduğu bərədə xəbəri xalqa çatdıran dövlət başçısı deyib: "Bu qələbə düşməni məcbur etdi ki, Ağdam, Laçın, Kəlbəcər rayonlarını bizə siyasəti yolla qaytarsın. Amma burada Ermənistan tərəfinin xoş niyyətli axtarmaq yersizdir. Onlarda xoş niyyət deyilən anlayış bütövlükdə yoxdur. Sadəcə olaraq, məcbur oldu. Çünki bildirdi ki, bu sənədə imza atmasa, özümüzlə əlaqəliq bu torpaqları. Hər kəs bunu bilir. Mən demişdim ki, qan tökmək istəmirəm, müharibəni da-

landırmalıyıq, rədd olun bizim torpaqlarımızdan! Belə də oldu".

Dövlət başçısı xalqa müraciətində onu da vurğulayıb ki, bu, bütün Azərbaycan xalqının qələbəsidir. Azərbaycan nə qədər böyük, nə qədər vətənpərvər, demir iradəyə malik bir xalq olduğunu bir daha göstərdi: "30 ilin əziyyəti, 30 ilin ümidisizliyi, 30 ilin əzabları xalqımızı sındırmadı, iradəmizə heç bir mənfəi təsir göstərmədi. Əksinə, biz daha da bütövləşdik, daha da mətinləşdik, daha da gücləndik, özümüzlə topladıq, dedik ki, artıq yetər, biz bu işğala dözməyəcəyik".

Kitaba Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakıda keçirilən Zəfər paradında çıxışının mətni, qardaş ölkə liderinin Azərbaycan rəsmi səfəri çərçivəsində imzalanmış sənədlərdə dair informasiya, iki dövlətin başçılarının mətbuat birgə bəyanatları daxil edilib.

Nəşrdə Azərbaycan Prezidentinin Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu, milli müdafiə naziri Hulusi Akar, Milli Kaşfiyyat İdarəsinin rəisi Hakan Fidan, Rusiyanın müdafiə naziri Sergey Şoyqu, xarici işlər naziri Sergey Lavrov, fəvqəladə hallar naziri Yevgeni Zinçev ilə görüşürənə, İtaliya Deputatları Palatasının sədr müavini Ettore Rosatunu, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr-lərini, Əfqanıstanın milli təhlükəsizlik müşaviri Hamdullah Mohib və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Məhəmməd Şakir Qarçay qəbul etməsinə dair materiallar da yer alıb.

"Qələbə kitabı"na həmçinin üçtərəfli Bəyanata uyğun olaraq, Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının Azərbaycana təhvil verilməsi ilə əlaqədar Prezidentin xalqa müraciətlərinin mətnləri, dövlət başçısının 1 sayılı Klinik Tibbi Mərkəzdə müalicə olunan hərbcilərlə görüşü, işğaldan azad olunmuş Füzuli, Cəbrayıl, Ağdam rayonlarına tarixi səfərləri haqqında materiallar, rəsmi "Twitter" sahifəsində paylaşdımları və digər materiallar daxil edilib.

Oxucular çoxcildliyin 108-ci kitabında Prezident İlham Əliyevin BMT Baş Assambleyasının COVID-19 ilə mübarizəyə həsr edilmiş xüsusi sessiyasında, MDB Dövlət Başçılar Şurasının iclasında çıxışlarının mətnləri ilə tanış ola bilərlər.

"Azərneşi" tərəfindən buraxılan "Qələbə kitabı"nın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İdarəetmə Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Baş nazir Əli Əsədovun Qazaxıstanın Baş naziri ilə telefon danışığı olub

Qazaxıstan tərəfinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov il Baş nazir Askar Mamin arasında telefon danışığı olub.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, söhbət zamanı Askar Mamin öz hamkarını Novruz bayramı münasibətilə təbrik edib, Qazaxıstan və Azərbaycan xalqlarının uzunmüddətli dostluğunun möhkəm təməlinə

lərə söykəndiyini deyib. Azərbaycanın uğurları xüsusi vurğulanıb.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə Qazaxıstan arasında münasibətlərin iqtisadi və ticarət aspektlərinə dair bir sıra məsələlər müzakirə olub.

Milli Məclisdə ölkəmizi beynəlxalq yarışlarda təmsil edən idmançılarla görüş olub

Milli Məclis sədrinin müavini, parlamentin Gənclər və İdman komitəsinin sədri Adil Əliyev martın 18-də olimpiadaların, habelə Dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri İlham Zəkiyev, Aynur Məmmədova, İbrahim İbrahimov, Rami Qasimov, Ramin İbrahimov, Zaur Paşayev, Faiq Abdullayev və Konan Abdullaxanlı ilə parlamentdə görüş keçirib.

Milli Məclis Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə sədrin müavini Adil Əliyev ölkəmizdə əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş və Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən gənclər və idman siyasətindən, bədən tərbiyyəsi və idmanın inkişafından, idmançıların milli olimpiadalarda qazandığı uğurlardan, idmanın kütləvilərinin artırılması istiqamətində görülən işlərdən danışıb.

Adil Əliyev idmançıların qayğılarının həmişə dövlətimizin diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayaraq, hər il idmançıların dövlət başçısı tərəfindən qəbul edilərək mükafatlandırılmasına, onların problemlərinin həlli istiqamətində zəruri addımların atılmasına diqqət çəkib. Ölkəmizin paralimpiya hərəkatında da yüksək nəticələr əldə etdiyini deyən Adil Əliyev paralimpiyaçıların daim ölkəmizi beynəlxalq yarışlarda layiqincə təmsil etdiyini və yüksək nəticələr göstərdiyini bildirdi. Qeyd edib ki, Azərbaycanın dünyanı diqqət mərkəzində olan olimpiadaların, Avropa və İslam Həmrəyliyi oyunlarının, "Formula-1" kimi yarışların yüksək səviyyəli təşkilatçısı olması qürurvericidir.

Bədən tərbiyyəsi və idmanın gənc nəslin həyatındakı

rolundan danışan vitse-spiker dövlət başçısının rəhbərliyi ilə torpaqlarımızı işğaldan azad edən rəşadətli Ordumuzun fiziki hazırlığı, maddi texniki bazası, keçirilən təlimlərin nəticəsi bərədə fikirlərini bölüşüb.

Söhbət zamanı gənclərin idmana həvəsinin artırılması, onların vətənpərvərlik ruhunda yetişdirilməsi və digər məsələlər bərədə fikir müba-

lifi aparılıb. Vitse-spiker idmançıların milli beynəlxalq yarışlara hazırlıq vəziyyəti ilə yaxından maraqlanıb, döyüş meydanında qazanılan Zəfərin idmandan da davam edəcəyinə əminliyini bildirdi.

Sonda ölkəmizi beynəlxalq yarışlarda uğurla təmsil edən idmançılara Milli Məclisin Gənclər və İdman komitəsinin fəxri fərmanı təqdim olub.

Revanşist və təhlükəli fikirlərlə öz əhəlisini zəhərləmək Ermənistanın yaxşı heç nə vəd etmir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Azərbaycan orazlarına səfərlər etməsi Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin sərəh mövzusu ola bilməz.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti

idarəsinin açıqlamasında yer alıb. Ermənistan XİN-i mövcud olmayan dağıntılar bərədə danışımadan öncə 30 ilə yaxın müddətdə Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən tarixi, mədəni və dini irsənin talan edilməsi və "təmizləmə" siyasəti, o cümlədən yüzlərlə abidənin yerləyəksən

edilməsi, 63 məscidin tamamilə yer üzündən silinməsinin unutmamalıdır.

Biz birlikdə güclüyük!

Nazirlər Kabineti xüsusi karantin rejiminin uzadılması və aprel-may ayları üçün ictimai nəqliyyatın hərəkətinə dair qərar qəbul edib

Nazirlər Kabinetinin Azərbaycan Respublikasının ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddətini uzadılması barədə Qərarı imzalanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qərara əsasən, koronavirus (COVID-19) infeksiyasının ölkə ərazisində yayılmasının, onun tövrədə biləcəyi fəsadların qarşısının alınması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının ərazisində xüsusi karantin rejiminin müddəti 2021-ci il 1 iyun saat 06:00-dək uzadılır.

Qərara əsasən, aprel və may aylarında ictimai nəqliyyatın hərəkəti aşağıdakı qaydada tənzimlənəcək: - 2021-ci il 3 aprel saat 00:00-dan 5 aprel saat 06:00-dək;

- 10 aprel saat 00:00-dan 12 aprel saat 06:00-dək;
- 17 aprel saat 00:00-dan 19 aprel saat 06:00-dək;
- 24 aprel saat 00:00-dan 26 aprel saat 06:00-dək;
- 1 may saat 00:00-dan 3 may saat 06:00-dək;
- 8 may saat 00:00-dan 10 may saat 06:00-dək;
- 15 may saat 00:00-dan 17 may saat 06:00-dək;
- 22 may saat 00:00-dan 24 may saat 06:00-dək;
- 29 may saat 00:00-dan 31 may saat 06:00-dək
Azərbaycan Respublikası ərazisində ictimai nəqliyyatın hərəkəti dayandırılır.

Sahmar MOVSUMOV: "Yoluxma sayındakı artım və "Britaniya ştammi"nin ölkəmizdə aşkar edilməsi ciddi narahatlıqlar yaradır"

Artıq bir ildən çoxdur bütün dünya COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə aparır. Pandemiya bütün ölkələrə müxtəlif formada mənfəət bəxş edir. Beynəlxalq mətbuatdan da görürük ki, artıq bir sıra ölkələr yenidən qapanmalarla gedirlər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın martın 19-da təşkil etdiyi brifinqdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri Sahmar Mövsümov bildirib.

"Təbii ki, məhdudiyətlər virusun yayılma sürətini azaldır və ölkələrə səhiyyə sisteminin davamlılığını təmin etmək imkanı verir. Son zamanlar Azərbaycanda da yoluxma sayı artır. Son məhdudiyətlər aradan qaldırıldıqdan sonra bu gözəllənən idi. Çünki yumşalmalardan sonra insanların aktivliyi artı və nəticə etibarilə yoluxmaların sayında artım müşahidə olunur. Təbii ki, bu da narahatlıq doğurur. Eyni zamanda son bir il ərzində dövlət başçısının və Birinci vitse-prezidentin nəzarəti altında səhiyyə sistemimizin imkanları ciddi şəkildə artırılıb. Həmçinin yanvar ayında vaksinasiya prosesinə də başlanılıb. Hazırda ümumilikdə 10 min carpayılıq xəstəxanalarda 1500-1600 xəstə müalicə alır. Bu, bizə imkan verir ki, hazırda ciddi

sərtləşməyə getməyək. Amma vətəndaşlarımızı qatırmaq istərdim ki, yoluxma sayının kəskin artması və xəstəxanalarda müalicə alanların çoxalması, xüsusilə də reanimasiya şöbələrində carpayıların çatışmazlığı müşahidə olunduqda xüsusi sərtləşdirilmiş şəraitə, yeni ciddi məhdudiyətlərə getmək məcburiyyətində qalacağıq.

Yaquq QARAYEVA: "Mutasiyalar viruslara xas olan prosesdir"

Hazırda dünyada SARS-CoV-2 virusunun üç variantı daha çox müzakirə olunur. Bunlardan biri də ötan il dekabrın 14-də Böyük Britaniya tərəfindən Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına məlumat verilməsi Britaniya ştammi. Mutasiyalar viruslara xas olan bir prosesdir.

Qrip xəstəliyinə qarşı hər il yeni peyvənd istehsal olunur və onu vurmaq lazımdır. Bu da qrip virusunun çox sürətli şəkildə cürbəcür mutasiyalarının baş verməsi. Bir virusda mutasiyanın baş verməsi çox təbii bir prosesdir. Burada bizə daha çox baş vermiş mutasiyanın xəstəliyin və yoluxmanın gedişatına təsiri maraqlandırır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın brifinqində Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) Xəstəliklərin profilaktikası və kontrolu departamentinin müdiri Yaquq Qarayeva deyib.

"Bu günə qədər rəsmi olaraq Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən bildirilən məlumat odur ki, bu növ bundan öncəki ştamllardan daha sürətli yoluxmaya malikdir. Bütün dünyada həmin ştammin yayılması çox sürətli baş verir. Ona görə də həmin ştammin aşkarlandığı ölkələrdə bəzi qəbalaqçı tədbirlər görülür.

Bundan əlavə, Braziliya və Cənubi Afrikada da yeni ştamllar aşkarlanıb ki, onların da xəstəliyin gedişatına olan təsiri araşdırılır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı yeni ştamlla əlaqədar olaraq, sadəcə, profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsini tövsiyə edir. Mövcud vaksinlər də yeni ştamllara təsir göstərir. Bu da bizə vaksinasiya prosesini daha sürətli aparmağa sövq edir".

Ən çox yoluxma payı hər zaman olduğu kimi, Bakı şəhərinin üzünə düşür. Belə ki, ölkə üzrə yoluxma hallarının 52,9 faizi paytaxtda qeydə alınıb.

Y.Qarayeva bildirib ki, paytaxtdan sonra Abşeron rayonunda, Sumqayıt şəhərində, Aran zonasında, Gəncə-Qazax bölgəsində yoluxmalar yüksək olaraq qalır. Bu da həmin bölgələrdə əhalinin sıxlığı və sosial aktivliyi ilə əlaqədardır.

Bayram günlərində ölkə ərazisində ictimai nəqliyyatın hərəkəti dayandırılacaq

Nazirlər Kabineti bayram günlərində ictimai nəqliyyatın fəaliyyətini tənzimləməsinə dair qərar qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qərara əsasən, martın 20-si saat 00.00-dan martın 29-u saat 06.00-dək Azərbaycan Respublikasının ərazisində ictimai nəqliyyatın hərəkəti dayandırılır.

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına 879 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus infeksiyasından 334 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 879 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxışı 11 nəfər vəfat edib. Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 244 min 303 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 232 min 228 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3325 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 8750 nəfərdir. Ötən müddət ərzində 2 milyon 756 min 457 test aparılıb. Dünənki test sayı isə 9776-dır.

Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Respublika Komissiyasının iclası olub

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədovun sədrliyi ilə Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Respublika Komissiyasının videokonfrans formatında iclası keçirilib.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda ölkəmizə gətirilən humanitar yardımların qəbulu, təyinatı üzrə paylanılması, uçuotu, nəzarətli həyata keçirilməsi və bunlarla bağlı digər işlərin təşkil edilməsinə dair bir sıra məsələlər müzakirə olunub.

Iclasda irəli sürülmüş təkliflərə dair komissiya üzvləri tərəfindən müzakirələr aparılıb, iclasın yekunu olaraq Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Respublika Komissiyasının yeni əsasnamə layihəsinin qəbulu və katibliyinin yaradılması istiqamətində işlərin sürətli davam etdirilməsi qərara alınıb.

Polis orqanlarında xidmət etmək arzusunda olan gənclərin sıra baxışı keçirilib

Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazov martın 19-da respublikanın şəhər və rayon polis orqanlarında vakant olan post-patrol xidmətinin polis nəfəri vəzifələrində xidmət etmək arzusunda olan gənclərin sıra baxışını keçirib.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir ayrı-ayrılıqda hər bir gəncin zahirı görəkmi, fiziki hazırlığını vəziyyəti, ümumi bilik səviyyəsi və dünyagörüşü ilə maraqlanıb. Kütəvi informasiya vasitələrində, o cümlədən nazirliyin rəsmi saytında və sosial şəbəkələrdəki səhifələrində əvvəlcədən verilmiş elana uyğun olaraq, nazirliyə onlayn qaydada müraciət etmiş iddiaçılardan daha hazırlıqlı olan 160 nəfər seçim turunun növbəti mərhələsinə buraxılıb. Qeyd edək ki, onlardan 57 nəfəri torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmiş gənclər olub. Tədbirdə çıxış edən general-polkovnik Vilayət Eyvazov onları Novruz bayramı münasibətilə təbrik edib, gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayaraq daxili işlər orqanlarında xidmətə qəbul ediləcək gənclərə polis adını və şərəfini uca tutmalarını, bilik və bacarıqlarını, dünyagörüşlərini artırmalarını, üzvlərində səylə çalışmalarını və vətəndaş məmnunluğunun təminatına layiqli töhfələrini vermələrini tövsiyə edib.

İqtisadi sektorda işləyənlərin sayı 2,6 faiz artıb

Cari il fevralın 1-i vəziyyətinə ölkə iqtisadiyyatında müddəla çalışan işçilərin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 43,4 min nəfər və ya 2,6 faiz artaraq 1 milyon 684,4 min nəfər olmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, onlardan 915,3 min nəfəri iqtisadiyyatın dövlət, 769,1 min nəfəri isə qeyri-dövlət sektorlarında fəaliyyət göstərmişdir.

Müddəla işləyənlərin 19,6 faizi təhsil, 18,5 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 12,7 faizi sənayə, 8,3 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,5 faizi tikinti, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,5 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,7 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 13,6 faizi isə iqtisadiyyatın digər sahələrində məşğul olmuşlar. 2021-ci ilin yanvar ayında ölkə iqtisadiyyatında müddəla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3 faiz azalaraq 690,9 manata çatmışdır. İqtisadiyyatın mədəcikxarına səbəsi, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı daha yüksək olmuşdur.

Qubadlı rayonunda Ermənistanla dövlət sərhədində yeni hərbi hissə - sərhəd komendantlığı xidməti-döyüş fəaliyyətinə başlayıb

Martın 19-da Qubadlı rayonu ərazisində Ermənistanla dövlət sərhədində yeni hərbi hissə - sərhəd komendantlığı xidməti-döyüş fəaliyyətinə başlayıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Mətbuat mərkəzindən bildiriblər ki, bununla əlaqədar təşkil olunmuş mərasimdə Xidmət rəisinin müavini general-leytenant Azad Ələkbərov çıxış edərək yeni hərbi hissənin fəaliyyətə başlaması münasibətilə DSX-nin rəisi general-polkovnik Elçin Quliyevin təbrikinə şəxs heyətə çatdırıb. Çıxışda tədbirin Vətən müharibəsində xalqımızın haqq mübarizəsinin tarixi zəfərə başa çatması, şanlı

qələbənin coşqusunun yaşadığı dövrə, eləcə də millimənəvi irsimizin və ənənələrimizin rəmzi sayılan Novruz bayramı ərəfəsinə təsadüf etməsi xüsusi vurğulanıb.

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün bərpası, o cümlədən Ermənistan Respublikası ilə dövlət sərhədinin azad olunmasından sonra Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, bu ərazilərdə qısa müddətdə artıq sayca dördüncü hərbi hissənin xidməti-döyüş fəaliyyətinə başlanmasının azad edilmiş dövlət sərhədlərimizin etibarlı mühafizə altına götürülməsi prosesi üçün böyük əhəmiyyət kəsb etməsi qeyd olunub.

YAP Mərkəzi Aparatında partiyanın İdarə Heyətinin üzvü Mixail Zabelinin 75 illik yubileyi münasibətilə görüş

Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında partiyanın İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Mixail Yuryeviç Zabelinin 75 illik yubileyi münasibətilə görüş keçirilib.

YAP-dan AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov yubileyi doğum günü münasibətilə təbrik edərək ona möhkəm cansağlığı, çoxşaxəli fəaliyyətində yeni-yeni uğurlar arzulayıb.

Yubilyarın siyasi fəaliyyətindən bəhs edən Tahir Budaqov qeyd edib ki, Mixail Zabelin Milli Məclisin deputatı, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan Rus İcmasının rəhbəri kimi üzünə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirib.

Vurğulanıb ki, Mixail Zabelinin fəaliyyətinin mühüm bir dövrü görkəmli siyasi və dövlət xadimi, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevlə bağlı olub. Ulu Öndər Azərbaycan SSR-in Birinci katibi işləyərək onun rəhbərliyi altında çalışmış, o cümlədən Birinci katibin referenti vəzifəsində işləmişdir.

Mixail Zabelin Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkilatlanma prosesində fəallıq göstərmiş, partiyanın Siyasi Şurasının və İdarə Heyətinin üzvü kimi üzünə düşən vəzifələri hər zaman layiqincə yerinə yetirmiş, hazırda YAP İdarə Heyətinin üzvü kimi siyasi fəaliyyətini davam etdirir.

Çıxışında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Rusiya səfərinə toxunan Mixail Zabelin bu mühüm hadisənin Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinə öz töhfəsini verdiyini öne çəkərək bildirib ki, xalqlarımız bundan sonra da məhrəbən qonşuluq və sülh şəraitində yaşayacaq. Mixail Zabelin vurğulayıb ki, Azərbaycan onun doğma Vətənidir. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində cəmiyyətimizin nümayiş etdirdiyi möhtəşəm səfərbərlik birliyi-mizi, həmrəyliyimizi nümayiş etdirdi. Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların nümayəndələri fədakarlıq, qəhrəmanlıq göstərdi, Vətən uğrunda vuruşdu. "Biz artıq qalib Azərbaycanın vətəndaşlarıyıq", - söyləyən Mixail Zabelin bu Zəfəri yaşadan dövlət başçısı, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, rəşadətli Azərbaycan Ordusunun minnətdarlığını ifadə edib. Bildirib ki, Azərbaycan artıq postmüharibə dövrünün reallıqlarını yaşayır. Bu reallıqlar ölkəmizi daha uğurlu gələcəyə istiqamətləndirir.

Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin iclası keçirilib

Martın 19-da Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin növbəti onlayn iclasında iki məsələyə baxılıb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildirilib ki, Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin dirçəldilməsi və yenidən qurulması istiqamətində görülən işlərdən söz açıb, uzun illərdən sonra Azərbaycanın ərazi bütövlüyü şəraitində qeyd etdiyimiz Novruz bayramı münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Onlayn iclasda mahiyyət etibarilə bir-birini tamamlayan "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi (birinci oxunuş) və Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi (birinci oxunuş) barədə qanun layihələrini Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin Əmək qanunvericiliyi sektorunun müdiri Ziya Qasimov təqdim edib. Bildirib ki, ölkədə həyata keçirilən sosial islahatlar nəticəsində sosial sığorta, fərdi uçot və pensiya təminatı sahəsində formalaşmış vahid sistem fəaliyyəti müasir tələblər səviyyəsində təşkil olunub. Azərbaycan Prezidentinin 2018-ci il 5 sentyabr tarixli Sərəncamına əsasən yaradılan "e-sosial.az" internet portalı sayəsində bu gün hər bir vətəndaş özünə aid əmək

müqaviləsi, fərdi uçot, pensiya kapitalı, sosial təminat növləri, torpaq-pay mülkiyyəti, əlillik, reabilitasiya, ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta haqları və s. ilə bağlı məlumatları FIN nömrəsi ilə həmin internet portalı üzərindən əldə edə bilər. Bu da şəhadətnamələrin kağız daşıyıcısı verilməsindən aktuallığını aradan qaldırır. Deputatların nəzərinə çatdırılıb ki, "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" qanunda ümumilikdə 10 əlavə və dəyişiklik nəzərdə tutulur. Təklif olunan dəyişikliklər qəbul edildikdən sonra fərdi uçot sistemində proseslərin tam inteqrasiyasına mane olan hallar aradan qaldırılacaq, elektron pensiya sisteminin əhatə dairəsi genişləndiriləcək və qənaət edilmiş xərclər vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönəldiləcək. Əmək Məcəlləsində təklif olunan redaktə xarakterli 3 əlavə və dəyişiklik də bu qanuna ediləcək dəyişikliklərdən qaynaqdır. Sonra iclasda iştirak edən Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Sədr müdiri Elnur Abbasov müzakirəyə çıxarılmış qanun layihələrini şərh edib.

Müzakirələrdə Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədr müavini Jalə Əliyeva, deputatlardan Vüqar Bayramov, Soltan Məmmədov, Arzu Nağıyev qanun layihələrinə dair rəy və təkliflərini bildirdilər. Nazirliyin nümayəndəsi Elnur Abbasov deputatların maraqlandıran suallara cavab verdi.

Fikir mübadiləsinin yekununda komitədə baxılan məsələlər Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olundu.

Onlayn iclasda Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədrinin müavini Mələhat İbrahimqızı və komitə üzvləri Əziz Ələkbərov, Aqil Məmmədov, Rauf Əliyev, Sevinc Hüseynova, İlham Məmmədov, Ziyad Səmədzadə, Səttar Məhəbaliyev də iştirak ediblər.

Çıxışda Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində işğalçı düşmən qüvvələrinə qarşı fədakarlıqla döyüşən Azərbaycan sərhədçisinin bu gün də səngərdə və sərhəddə böyük əzmlə xidmət apararaq dövlət maraqlarının müdafiəsini təmin etməkdən qürurlandığı, ölkəmizin müqəddəs hüddüdlarının toxunulmazlığını təmin etməsi kimi şərəfli vəzifəni bundan sonra da layiqincə yerinə yetirəcəyinə əminlik bildirilib.

Tədbirin sonunda xidməti fəaliyyətində yüksək nəticələr göstərmiş bir qrup hərbi qulluqçu təltif edildi.

Mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğunun nümayəndələri də iştirak edib, yeni hərbi hissənin xidməti-döyüş fəaliyyətinə başlaması və Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan sərhədçilərini təbrik edib, dövlət sərhədlərini etibarlı mühafizəsi kimi fədakar fəaliyyətlərində xidməti müvəffəqiyyətlər arzulayıblar.

Sonra mərasim iştirakçıları sərhəd komendantlığının hərbi qulluqçularının xidməti-döyüş fəaliyyətinin yerinə yetirilməsi üçün yaradılmış şəraitlə tanış olublar.

"Azərbaycan"

Tranzit Yükdəşimlər üzrə Koordinasiya Şurasının 5-ci iclası olub

Azərbaycan Respublikasının Tranzit Yükdəşimlər üzrə Koordinasiya Şurasının 5-ci iclası keçirilib.

İqtisadiyyat Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, videokonfrans formatında keçirilən tədbirdə iqtisadiyyat naziri, Koordinasiya Şurasının sədri Mikayıl Cəbraylov, Koordinasiya Şurasının üzvləri - Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfer Mehdiyev, nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmir Vəlizadə, ədliyyə nazirinin müavini Toğrul Musayev, xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfov, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev, SOCAR-in vitse-prezidenti Elşad Nəsirov, "Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı" QSC-nin baş direktoru Taleh Ziyadov, Dövlət Səhəd Xidməti Səhəd Nəzərinin rəisi Abbas Xəlilov, həmçinin dövlət olunan qismində Ələt Azad İqtisadi Zonasının səlahiyyətli qurumunun İdarə Heyətinin sədri Valeh Ələsgərov iştirak ediblər.

M.Cəbraylov Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuzun qələbəsinə vətən Vətən müharibəsində qanından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Koronavirus pandemiyasının mənfi təsirlərindən danışıq nazir dövlət başçısının bu təsirlərin minimumlaşdırılması üçün çəvik və zəruri qərarlar qəbul etdiyini diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, pandemiyanın iqtisadiyyatın bir çox sahələrinə mənfi təsir göstərməsinə bax-

mayaraq, tranzit sektorunda stabillik müşahidə olunub. Belə ki, 2020-ci ildə 8,2 milyon ton yük daşınıb və əvvəlki ilə müqayisədə cəmi 0,3 faiz azalma qeydə alınıb. Qeyri-neft sektoruna tranzit daşımalarında yüklərin həcmi son 6 ildə 3,5 dəfədən çox artaraq ötən il 3,5 milyon ton təşkil edib. Daşımaların 83 faizi dəniz yolu, 17 faizi isə avtomobil (TIR) həyata keçirilib. TIR-la tranzit daşımalar son 6 ildə "Şərq-Qərb" tranzit dəhlizi üzrə ildə orta hesabla 100 min ton artaraq keçən il 600 min ton çatıb. Dəniz yolu ilə daşımalarda ən çox artım "Şimal-Qərb" marşrutu üzrə müşahidə olunub. Bu dəhlizlə daşımalar son 6 ildə 4 dəfə artıb. Koordinasiya Şurasının sədri ötən ilin iyununda keçirilən şurasın 4-cü iclasında qə-

bul edilmiş qərarların icrası ilə bağlı işlərin üzvlər tərəfindən aidiyyəti üzrə sürətləndirilməsinin zərurətini vurğulayıb.

Iclasda tranzit yükdaşımaları istiqamətində həyata keçirilən islahatlar və tədbirlər barədə məlumat verilib, bu sahədə mövcud vəziyyət və səmərəliliyin artırılması, tarif və prosedurların təkmilləşdirilməsi, "Şimal-Cənub" və "Şərq-Qərb" tranzit dəhlizləri çərçivəsində Azərbaycanın rolunun gücləndirilməsi, gömrük anbarları sisteminin yaradılması və sair məsələlər müzakirə olunub, Birləşmiş Tranzit Operatorunun direktoru vəzifəsinə Tamerlan Vahabovun təyin edilməsi, Koordinasiya Şurasının Katibliyinin işinin təşkil və digər məsələlərə bağlı müvafiq qərarlar qəbul olunub.

Dünya Bankı Azərbaycanın yeni uğurunu elan etdi

Əvvəli 1-ci səh.

İqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İTKM) baş analitiki Günay Quliyeva şərhində yazır ki, təqdim edilən təhlildə baza-xərc strukturunun dəqiqləşdirilməsi iqtisadi inklüzivlik proqramlarının xərc səmərəliliyini daha yaxşı qiymətləndirməyə şərait yaradır. Hesabat hökumət və qeyri-hökumət proqramlarının mürəkkəb xərc təhlilini sadələşdirməyə yeni imkanlar açır: "Hesabatda göstərilir ki, iqtisadi inklüzivlik proqramlarının ümumi dəyərinin hesablamasında "etiket qiyməti" (price tag) yanaşması yanlış ola bilər. Belə ki, iqtisadi inklüzivlik proq-

ramlarının dəyəri qrantlar, pul köçürmələri, aktiv və ya istehsal vasitələri transferləri və sosial müdafiə ödəmələri formalardan birini istifadə edərək yaradılan dəyər müəyyən edilir. Hesabatın nəticələrində əsasən, təhlil olunan 219 iqtisadi inklüzivlik proqramının müəyyən dövr üçün (ortalama 3 il yarım) adambaşına yaratdığı dəyər 41 ilə 2253 ABŞ dolları (2011-ci il alıcılıq qabiliyyəti pariteti üzrə) arasında dəyişir. Azərbaycan bu göstərici üzrə adambaşına 2056 ABŞ dolları dəyər yaratmaqla ən yuxarı sıralarda yerləşir.

İTKM-nin baş analitikinin şərhində o da bildirilir ki, hesabatda görə, Azərbaycanda seçilmiş

proqram əsasən iqtisadi fəaliyyətin inkişafına və özünüməşğulluğa yönəldiyi üçün başlıca xərc komponenti ümumi xərcin 56 faizi olmaqla aktiv transferləri təşkil edir. Çatdırılma və işçi xərclərinin ümumi xərclərdə dəyəri üzrə Azərbaycan 14 faizlə təhlil olunan proqramlar üzrə orta göstərici olan 13 faizdən cüzi aşağıdır. Hesabatda əsasən, inklüzivlik proqramlarında həssas əhali qrupunun iqtisadi inkişafını təmin etmək üçün aktiv transferlər (adambaşına düşən orta illik istehlak 67 faiz təşkil edən 1469 ABŞ dolları dəyərinə) göstəricisinə görə Azərbaycan sıralanan ölkələr arasında liderdir. Yeni "Məcburi köçkünlərin iqtisadi inkişafına yardım layihəsi"

çərçivəsində verilən qrantlar bank- hesab açılıb hüquqi şəxs kimi aidiyyəti qurumlarda qeydiyyatdan keçərək biznes fəaliyyətinə başlamağa imkan verir.

Beləliklə, İTKM-nin baş analitiki Günay Quliyeva yekun qənaətə gəlir. Onun sözlərinə görə, hesabatın hazırlanması zamanı aparılan təhlillər bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan həssas əhali qrupuna layiqli həyat şəraiti ilə təmin etmək üçün iqtisadi inklüzivlik proqramlarını uğurla həyata keçirir. Bu təcrübədən Qarabağda böyük qiymətli prosesində geniş istifadə olunacaq.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Ölkəmizdə becərilən üzüm sortları pasportlaşdırılır

Bu mövzuda yazılan elmi əsərlər prosesin uğurla aparılmasına dəstək verir

Azərbaycanda üzümçülüğün və şərabçılığın inkişafına yönəldilən dövlət proqramları aqrar sektorun bu sahəsinin dirçəldilməsi strategiyasını müəyyənləşdirən mühüm dövlət sənədləridir. Bu proqramlara uyğun olaraq hazırda ölkədə becərilən üzüm sortlarının pasportlaşdırılması mühüm elmi-praktiki əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, bunun xalqımıza məxsus olan qiymətli üzüm sortlarının tədqiq edilməsində, qədim seleksiya nümunələrinin başqaları tərəfindən mənimsənilməsinin qarşısının alınmasında böyük rol var.

Üzüm tənəyinin becərilməsi və məhsulun emal olunmasının inkişaf yollarında bəhs edən tarixi mənbələr göstərilmişdir. Nəşrdə muxtar respublikada yayılan 120-dən artıq yerli, 23 introduksiya olunmuş, 17 yeni klon variyasiyaları və seleksiya üsulları ilə alınmış sortlar ilk dəfə olaraq pasportlaşdırılaraq onların ampelografik təsvirləri və rəngli fotosəkilləri verilməmişdir. Kitabın xüsusi ampelografiya bölməsində Naxçıvanda becərilən kişmiş, süfrə sortları, universal, texniki, introduksiya olunmuş sortlar və yeni alınmış üzüm formalarının ampelo-deskriptor xüsusiyyətləri beynəlxalq miqyasda qəbul edilmiş qaydada kodlaşdırılıb, onların aqroboloji, texnoloji cəhətləri göstərilmişdir. Əsərin sonunda Naxçıvan MR-da becərilən 41 aborigen, həmçinin introduksiya edilmiş 9 süfrə, 5 universal və 9 texniki üzüm sortlarının iqtisadi qiymətləndirilməsi aparılmışdır.

Varis Quliyev və aqrar elmləri doktoru, dosent Vüqar Səlimov tərəfindən yazılan iki cildəndən ibarət "Azərbaycan ampelografiyası" adlı nəşr Azərbaycan ərazisində becərilən üzüm sortlarının pasportlaşdırılmasına, həmçinin "2012-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında üzümçülüğün inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın icra edilməsinə həsr olunmuş əsər kimi dəyərləndirilir.

2017-ci ildə nəşr edilən birinci cild giriş, ümumi, interaktiv, xüsusi ampelografiya və ədəbiyyat siyahısı bölmələrindən ibarətdir. Kitab Azərbaycan dilində yazılmaqla əsas bölmələr ingilis və rus dillərində də verilib, üzüm sortlarının ırsi əlamətlərinin və adlarının şifrlənməsi, kodlaşdırılması aparılmışdır. Əsərdə Azərbaycanda ampelografik tədqiqatlar və üzümçülüğün tarixi inkişaf yolu, müasir vəziyyəti, əsas üzümçülük bölgələrinin imkan və perspektiv-

ləri araşdırılmışdır. Monoqrafiyada həmçinin müasir ampelografik metodika rəşadət edilmişdir, 16 kişmiş, 70 aborigen süfrə sortunun pasportlaşdırılması aparılmaqla onların ampelografik təsvirləri və fotosəkilləri verilməmişdir. Əsərin sonunda Azərbaycanada ampelografik tədqiqatlarla ədəbiyyat mənbələri haqqında məlumat verilməmişdir.

2020-ci ilin sonunda "Müəllim" nəşriyyatı tərəfindən oxuculara təqdim olunan nəşr isə ölkədə üzüm genofondunun ampelografik tədqiqinə həsr olunan və 2017-ci ildə nəşr edilən birinci cild "Azərbaycan ampelografiyası"nın davamıdır. İkinci cildə də monoqrafiya 4 əsas bölmədən və 9 fəsildən ibarətdir. Giriş bölməsində Azərbaycanda üzümçülük, "Ümumi ampelografiya" bölməsində ampelografik tədqiqatlar, üzümçülüğün inkişaf strategiyası, becərilən üzüm sortlarının genofondunun tərkibi, üzümçülüğün yenidən inkişaf etdirilməsinin elmi əsasları, üzüm sortlarının polimorfizm xüsusiyyətləri haqqında məlumat verilməmişdir. Kitabın "Rəqəmsal ampelografiya" bölməsində Azərbaycan ərazisində becərilən üzüm sortlarının sifre və kodları, "Xüsusi ampelografiya" bölməsində isə universal, texniki, seleksiya yolu ilə yeni alınmış və introduksiya olunmuş geniş yayılan sortların ampelografik təsvirləri təqdim edilmişdir. Qeyd edək ki, hər iki əsərdə Azərbaycan ampelografik tədqiqatlarına dair elmi əsərlərin siyahısı da öz əksini tapmışdır.

Nəşr olunan fundamental ampelografik əsərlərdə əsas elmi yenilik ondan ibarətdir ki, burada ilk dəfə olaraq becərilən üzüm sortları pasportlaşdırılmışdır. Monoqrafiyalarda dünya ampelografiya elminin yeni sahəsi olan "Rəqəmsal ampelografiya"nın müvafiq metodikalrı əsasında Azər-

baycanda 270-dən artıq üzüm sortunun beynəlxalq miqyasda qəbul edilmiş 300-dən artıq əsas genetik əlamətləri, ırsi dəyişiklik xüsusiyyətləri, eyni zamanda adları müvafiq qaydada kodlaşdırılıb və şifrlənmişdir. Bununla yanaşı, kitablarda üzüm sortlarında genetik əlamətlərin beynəlxalq miqyasda qəbul edilmiş sifre və kodları əsasında oxunması üçün Azərbaycan, ingilis və rus dillərində açarlar verilməmişdir. Bu açarlardan istifadə etməklə ayrı-ayrı xalqların kənd təsərrüfatı işçiləri, fermerlər, iş adamları Azərbaycanada mövcud olan üzüm sortlarının tam ampelografik təsviri, aqroboloji keyfiyyətləri, kimyavi-texnoloji xüsusiyyətləri haqqında elmi məlumatlar əldə edir və onlardan öz təsərrüfatlarında istifadə edirlər.

Qeyd edək ki, ilk dəfə yazılan fundamental ampelografik əsərlər elmi, metodiki və praktiki əhəmiyyətə malik olmaqla, həm üzümçülük ixtisası üzrə təhsil alan tələblər üçün mükməml tədris vəsaiti, həm də bu istiqamətdə elmi-tədqiqat işləri ilə məşğul olan elmi işçilər üçün metodik mənbədir. Monoqrafiyalarda işıqlandırılan "Rəqəmsal ampelografiya" sahəsinin müvafiq metodikalrı dünyada üzümçülüğün geniş yayıldığı ölkələrdə üzüm sortlarının əsas genetik əlamətlərinin və ırsi dəyişiklik xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi, həmçinin onların kod və şifrlənməsi baxımından dəyərli sayılır. Dünya miqyasında üzümçülük üzrə elmi və praktiki əlaqələrin inkişafında, məqsədyönlü introduksiya işlərində, ayrı-ayrı sortlardan səmərəli istifadə olunmasında, elmi əlaqələrin genişləndirilməsində, üzüm sortları üzrə beynəlxalq elektron informasiya bazasının yaradılmasında, bir sözlə, beynəlxalq miqyasda üzümçülüğün genişləndirilməsində bu bölmə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Umumiyyətlə, bu əsərlər istehsal prosesində məqsədyönlü sort seçiminin düzgün aparılmasına, üzüm plantasiyalarının genişləndirilməsi işində yerli sortlardan daha çox istifadə olunmasına, istehsal prosesində əhalinin üzümədən alınan çoxceşidli qida məhsulları ilə dolğun təmin edilməsinə, kənd yerlərində əhalinin məşğulluq səviyyəsinin və maddi rifah halının yüksəldilməsinə müsbət təsir göstərir.

Zeynal ƏKPƏROV,
AMEA-nın müxbir üzvi

Görkəmli rəssam Tahir Salahov haqda yeni kitab - "Dialog"

Tahir Salahovun həyat və yaradıcılığına işıq salan kitab Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə nəşr edilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsinin dəstəyi ilə görkəmli rəssam Tahir Salahov haqqında "Dialog" adlı kitab işıq üzünə gəlir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, rus dilində nəfis tərtibatla nəşr edilmiş kitab Azərbaycanın, SSRİ-nin, habelə Rusiyanın Xalq rəssamı, iki dəfə Azərbaycan Dövlət mükafatı laureatı, SSRİ və Rusiya Dövlət mükafatları laureatı, Rusiya Rəssamlıq Akademiyasının vitse-prezidenti, UNESCO-nun Beynəlxalq Plastik Sənətlər Assosiasiyasının vitse-prezidenti Tahir Salahovla dialog janrında yazılıb. Kitabın müəllifi musiqişünas, pedaqoq, və publisist Raya Abbasovadır. Müəlliflə "Dialog"da Tahir Salahov yaşadığı çətin və şərafli ömür, həmçinin həyatının fərqli dövrləri ilə bağlı səmimi etirafatları, fikirlər əsərləndirir.

Kitab Prezident İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın böyük sənətkar Tahir Salahova 90 illik yubileyi münasibətilə ünvanladığı məktublarla açılır.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, "Baku" jurnalının baş redaktoru Leyla Əliyeva "Böyük sənətkarın dünyası" sərəlvəli məqaləsində rəssam Tahir Salahovun yaradıcılığının özəlliyindən, əsərlərinin qəhrəmanlarına məxsus yanaşmasından bəhs edir. Leyla xanım yazır ki, rəssamın qəhrəmanlarını - neftçiləri, fəhlələri, həkmləri, yazıçıları, bəstəkarları, musiqiçiləri, artistləri, din nümayəndələrini, doğmalarını və yaxınlarını pəşələrində məhəbbət və sədaqət birləşdirir. Ən əsası isə onların heç biri xəyali personaj deyil, hamısı rəssamın həyatında iz qoymuş insanlardır.

"Dialog" kitabı rəssamın həyat və yaradıcılığının önəmli məqamlarını əks etdirən fotosəkillərlə, firçasının məhsulu olan əsərlərlə müşayiət olunur. Dünya şöhrətli sənətkar Azərbaycan mədəniyyətinə böyük töhfələr verib. Onun əsərləri mötəbər muzey və qalereyalarda, eləcə də şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır. Tahir Salahov məşhur insanları, məsələn, Uzeyir bəy Hacıbəyli, Qara Qarayev, Dmitri Şostakoviç, Mstislav Rostropoviç, Səttar Behlulzadə, Fikrət Əmirov, Rəşid Rza, Aleksandr Soljenitsin və başqalarının portretlərini çəkib. Bu əsərlərin sırasında Azərbaycan xalqının Ümmümmilli Lideri Heydər Əliyevin portreti xüsusi yer tutur. Rəssam Ul Öndərin portretini böyük sevgi və xüsusi məhəbbətlə işləyib.

Tahir Salahov realist rəssam kimi tanınır. Onun rəsamlıqda

deyil, hamısı rəssamın həyatında iz qoymuş insanlardır.

"Dialog" kitabı rəssamın həyat və yaradıcılığının önəmli məqamlarını əks etdirən fotosəkillərlə, firçasının məhsulu olan əsərlərlə müşayiət olunur. Dünya şöhrətli sənətkar Azərbaycan mədəniyyətinə böyük töhfələr verib. Onun əsərləri mötəbər muzey və qalereyalarda, eləcə də şəxsi kolleksiyalarda saxlanılır. Tahir Salahov məşhur insanları, məsələn, Uzeyir bəy Hacıbəyli, Qara Qarayev, Dmitri Şostakoviç, Mstislav Rostropoviç, Səttar Behlulzadə, Fikrət Əmirov, Rəşid Rza, Aleksandr Soljenitsin və başqalarının portretlərini çəkib. Bu əsərlərin sırasında Azərbaycan xalqının Ümmümmilli Lideri Heydər Əliyevin portreti xüsusi yer tutur. Rəssam Ul Öndərin portretini böyük sevgi və xüsusi məhəbbətlə işləyib.

Tahir Salahov realist rəssam kimi tanınır. Onun rəsamlıqda

Qarabağda salınan yollar bütün regionun gələcək yüksəlişinə hesablanıb

Əvvəli 1-ci səh.

Dövlət başçısı eləcə də Hadrut-Cəbrayıl-Sükürbəyli avtomobil yolunun təməlini qoymuşdur. Bu yol isə başlanğıcını Hadrut yaşayış məntəqəsindən götürməklə və Cəbrayıl rayonundan keçməklə Sükürbəyli kəndində Hacıqabul-Mincivan-Zəngazur dəhlizi avtomobil yoluna birləşir. Uzunluğu 43 kilometr olacaq. Dörd hərəkət zolaqlı yol boyunca avtomobil körpüləri tikiləcək.

Azərbaycan tarixi ərazisi olan Hadrut yaşayış məntəqəsindən başlanan həmin yol işğaldan azad olunmuş digər bölgələri birləşdirəcək. Belə ki, Cəbrayıl rayonundan keçməklə Sükürbəyli kəndindəkə uzanacaq. Mütəxəssislər bu yeni yol strateji əhəmiyyət daşıyacağına görə yüksək dəyərləndirirlər. Çünki o, Hacıqabul-Mincivan-Zəngazur dəhlizi avtomobil yoluna birləşəcək və praktik olaraq Zəngazur dəhlizi vasitəsilə "Şərq-Qərb" beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinə inteqrasiya olunacaq. Bu, Naxçıvanın Azərbaycanın əsas ərazisi vasitəsilə həmin nəqliyyat dəhlizlərinə çıxışını təmin edəcək. Yox dəhliz vasitəsilə həm də Azərbaycanın qərb hissəsində və Naxçıvanın əhəmiyyət göstərən iş adamları arasında əlaqələrin qurulması baxımından vacibdir. Bu, qısa vaxtda strateji məhsulların daşınmasına imkan yaradacaq. Beləliklə, bunun işğaldan azad olunan ərazilərimizin, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və ümumiyyətlə, Azərbaycanın iqtisadiyyatına müsbət təsirləri olacaq.

Prezident İlham Əliyev sözügedən səfər zamanı xatırladığı ki, təməli qoyulan yeni yollar bu qəbildən olan birinci layihələr deyil: "Artıq bir neçə yol layihəsi icra edilməkdədir. Azad edilmiş torpaqların bərpası başlamışdır. Füzulidən Şuşaya yol çəkilir. "Zəfər" yolu çəkilir. Eyni zamanda Bərdə-Ağdam yolunun çəkilişi yaxın gələcəkdə icra ediləcəkdir. Horadizdən Zəngilana qədər yol çəkiləcək. Bir sözlə, müharibədən dörd ay keçməsinə baxmayaraq, böyük quruculuq işləri başlamışdır."

Məlum olduğu kimi, işğaldan azad olunmuş bölgələrimizdə bir neçə istiqamətdə yeni yollar çəkilir. O cümlədən Tərtər-Çaylı-Suqovuşan-Talış avtomobil yolunun tikintisi aparılır. Uzunluğu 29 kilometr olan bu yolun bərpası işlərin Prezidentin tapşırığına əsasən, Tərtər rayonunun Su-

qovuşan qəsəbəsi və Talış kəndi işğaldan azad edilən kimi başlanıb. 9 metr enində asfalt-beton örtüyü olan, ümumi eni isə 12 metr təşkil edən avtomobil yolu artıq tikilib. Hazırda Tərtər-Çaylı-Suqovuşan-Talış avtomobil yolunun Goranboy rayonunun Tapqaraqoyunlu kəndindən və Naftalan rayonunun Qaraqayış sanatoriyasından keçməklə Naftalan şəhərində davam etdirilmiş istiqamətində işlər aparılır. Bununla Tərtər rayonu ilə Goranboy və Naftalan rayonları arasında alternativ yeni avtomobil yolu bağlantısı yaradılacaq.

Həyatda keçirilən ilk infrastruktur layihələri sırasında Şuşa şəhərində çəkilən yolun özünəməxsus yeri var. Belə ki, Şuşaya ənənəvi yollar hazırda bizim üçün o qədər də məqbul deyil. Bu gün oraya getmək üçün yeni yol çəkiliş mütləq lazımdır. Rəhmət qətlinin və xüsusi ilə hələ həvalərin soyuq keçməsinə baxmayaraq, Əhmədbəyli-Alxanlı-Füzuli-Şuşa yolu inşa olunur.

Gərçəkləşəcək digər layihə Toğanalı - Kəlbəcər yoludur. Bu da çox çətin rəyləndirən keçən bir yoldur, çünki bəzi yerlərdə yüksəklik 3500 metrə çatır. İndiki hava şəraitində belə bir yüksəklikdə irəliləmək çətin olsa da, tunellərin tikintisi nəzərdə tutulur və bu layihə də icra edilir. Horadizdən Zəngilana, oradan Qubadlıya və Qubadlıdan Talış rayonuna qədər yol çəkiliş nəzərdə tutulur. Toğanalından Kəlbəcərə çəkiləcək yol da Laçın rayonuna qədər davam etdiriləcək.

Xatırladıq ki, son 17 ilin hər birində ölkəmizdə ən azı 1000 kilometr yeni yol salınıb, yaxud əsaslı şəkildə yenidən qurulmuşdur. Yox tikintisi Azərbaycanın hər tərəfini əhatə etmişdir. Bu müddət ərzində çoxsaylı magistral çəkilmiş, eyni zamanda bölgələr və kəndlər arasında əlaqə yaradan yollar tikilmiş və ya tam təmir edilmişdir. İndi ən ucaq dağ kəndlərimizdə də rahat yollarla gəlmək mümkündür. Prezident İlham Əliyev keçən ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformat şəkildə keçirilən müşavirədə bildirmişdir ki, yol layihələrimiz davam edir. Deməli, 2021-ci ildə yurdumuzun qoynunda yeni yollar açılacaq və ne xoş ki, onların xeyli hissəsi əzəl-əbədi torpaqlarımızda - Qarabağda çəkilir.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

"Sifirdən biznes necə qurulur" mövzusunda vebinar keçirilib

Sumqayıt Şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsi və Gənclər İnkişaf Karyera Mərkəzinin Sumqayıt nümayəndəliyinin birgə təşkilatçılığı ilə "Sifirdən biznes necə qurulur" mövzusunda gənclər üçün vebinar formatda görüş keçirilib.

"Zoom" internet platformasında təşkil olunan görüşün məqsədi "Azərbaycan Gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramından irəli gələn məsələlərin həlli, gənclərin sahibkarlıq bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, bu sahədə biliklərə yiyələnmələri, həmçinin innovativ, startap ideyalarının reallaşdırılması istiqamətində maarifləndirmək və asudə vaxtlarının səmərəli təşkilidir.

Beynəlxalq dərəcəli təlimçi Rəşad Süleymanov, eləcə də bank və biznes sektoruna üzrə mütəxəssis Arzu Qafarlinin konsultasiyası ilə keçirilən görüşdə gənclərin şəxsi və iş həyatında özünü reallaşdırması, düzgün biznes üçün bazarın araşdırılması, biznes planı tərtibi, komanda quruculuğu və işgüzar yanaşma mövzusunda fikir mübadiləsi aparılıb. Təlimdə iştirakçılara onlayn xidmətləri satın alan virtual proqramlara qoşulub, düzgün istifadə edərək gəlir əldə etmə kimi biliklər də aşılıb.

Sonda iştirakçılara maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın müdafiə naziri Novruz bayramı münasibətilə ordumuzun şəxsi heyətini təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətini təbrik edib.

AZƏRTAC Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, nazir məktubda şəxsi heyətə ən səmimi təbriklərini çatdırıb, möhkəm cansağlığı, çətin və şərəfli xidmətdə uğurlar arzulayıb.

Qeyd olunub ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörən və müdrik siyasəti nəticəsində dövlət səviyyəsində qeyd olunan Novruz yazın gəlişindən, təbii oyanışından xəbər verir. Azərbaycan xalqı qədim zamanlardan müasir günümüzədək Novruz ənənələrini inamla qoruyub saxlayıb. Tariximizin ən sərt dövrlərində belə xalqımızın Novruz bayramını özünəməxsus coşğu, sevinc, yüksək əhvali-ruhiyyə ilə qeyd etməsi də xalqımızın öz milli-mənəvi dəyərlərini verdiyi ən böyük qiymətin bariz nümunəsidir.

Bildirilib ki, Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin inamla davam etdirdiyi uğurlu siyasət nəticəsində müstəqil Azərbaycan Respublikasında vətəndaş həmrəyliyi əldə olunub, ölkəmiz dünya dövlətləri sırasında ən layiqli yerlərdən birini tutub. Respublika iqtisadiyyatının fasiləsiz inkişafı təmin olunub, dövlətçilik ənənələrimiz daha da möhkəmlənib. Dövlətimizin inkişafında prioritet istiqamətlərdən hesab edilən ordumuzun hərbi qüdrətinin gündəngünə artırılması məqsədilə atılan addımlar ölkədə həyata keçirilən islahatların əsas tərkib hissələrindəndir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlət və ordu quruculuğu sahəsində görülən mühüm işlər sayəsində Azərbaycanın dünyada nüfuzu daha da artıb, xalq-dövlət-ordu birliyi ən yüksək səviyyəyə çatıb.

"Bu inamli fəaliyyətlərin məntiqi nəticəsidir ki, Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında ötən il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı birləşmələrinin törətdiyi təxribatlara qarşı rəşadətli Ordumuzun başladığı və 44 günlük Vətən müharibəsinə çevrilən uğurlu əks-hücum əməliyyatları zamanı 30 ilə yaxın düşmən işğalında qalan tarixi torpaqlarımız əsgər və zabitələrimizin göstərdiyi qəhrəmanlıqlar, fədakarlıq nümunələri sayəsində azad edildi. Müzəffər Ali Baş Komandanın qətiyyətli mövqeyi, dəmir iradəsi və ordumuzun gücü sayəsində Zəfər qazandıq. Bu gün xalqın, dövlətin və ordumuzun birliyi sayəsində işğaldan azad edilən tarixi torpaqlarımızda üçrəngli bayrağımız özəmətlə, qürurla dalğalanır.

Hərbi andə sədaqətə, çətin və şərəfli hərbi xidmətdə fədakarlığa görə hər birinizə minnətdarlığımı bildirirəm", - deyərək təbrik məktubunda vurğulanıb.

Azərbaycanın suverenliyinin, müstəqilliyinin qorunması, ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda canlarından keçən bütün şəhidlərimizin xatirəsini hər zaman olduğu kimi, Novruz bayramı ərəfəsində də dərin hörmət və ehtiramla yad edildiyini məktubda qeyd edən general-polkovnik Zakir Həsənov onların valideynlərini, ailələrini, Vətən uğrunda sağlamlığını itirən silahdaşları, öziz veteranları bayram münasibətilə təbrik edib, ən xoş arzularını çatdırıb.

10 min nəfərədək şəxsi heyət, 100-dək zirehli texnika, 200-dək artilleriya qurğusu, 30-dək hərbi aviasiya

Növbəti hərbi təlim Azərbaycan Ordusunun dünyanın ən güclüləri arasında olduğunu bir daha təsdiqlədi

Əvvəli 1-ci sahə.

1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul etmişdi. 2005-ci ildə Avropa Şurası Parlament Assambleyası Azərbaycanın maraqlarına cavab verən qətnamə qəbul etmişdi. Prezident İlham Əliyevin uğurlu diplomatiyası nəticəsində Avropa İttifaqı ilə imzalanmış "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi, sərhədlərimizin toxunulmazlığı ilə bağlı məsələlər əksini tapmışdır.

Bu illər ərzində mənəvi hazırlıq sahəsində böyük irəliləyişlər əldə edildi. Gənc nəsil vətənpərvər ruhda böyüyərək formalaşdı. Vətən müharibəsində döyüşlərin əksəriyyəti Birinci Qarabağ müharibəsini görməsələr də, düşməne nifrət hissi ilə yetişmişdilər. Odur ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda qəhrəmanlıq nümunələri yaratdılar.

Azərbaycan Ordusu ən müasir imkanlara malik hərbi gücə çevrilib

Bəli, Azərbaycanın 44 günlük müharibədə qalib gəlməsinin əsas səbəbi Ermənistandan fərqli olaraq hər bir sahədə inkişafı, irəli gətməsi, dövrün tələblərinə uyğun yüksəlişi və aparıldığı hazırlıq işləri idi. Ən böyük hazırlıq isə təbii ki, orduda həyata keçirildi. "Əlbəttə ki, ordunun hazırlığı da əsas məsələlərdən biri idi və bizim şanlı Qələbəmiz hər şeyi özü deyir. Bu haqda çox danışmaq istəməzdim. Bir daha demək istəyirəm ki, bütün bu hazırlıq istiqamətləri nəticədə bir nöqtədə birləşdi - 44 günlük müharibədə bizim tarixi Qələbəmiz bizim qürur mənbəyimizdir. Bundan sonra əslrəbəy Azərbaycan xalqı bu Qələbəni öz ürəyində, qəlbində yaşadaçaq. Çoxəsrlilik Azərbaycan tarixində buna oxşar parlaq Qələbə və mütləq Qələbə olmamışdır", - deyərək Prezident İlham Əliyev bildirdi.

İndi XX əsr deyil, hətta texniki inkişafın elə bir mərhələsinə qədəm qoymuşuq ki, on il əvvəl meydana çıxan yeniliklər də bu günümüzə ayaqlaşıb. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyev ordumuzun ən müasir hərbi texnologiyalarla zənginləşdirdi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin işğalçı Ermənistandan fərqli olaraq tamamilə müasir döyüş imkanla-

rına malik bir hərbi gücə çevrilməsi istiqamətində davamlı iş aparıldı.

Təsədüfi deyil ki, hazırda Azərbaycanın silahlı arsenalında yer alan müasir döyüş vasitələri inkişaf etmiş dövlətlərin belə arsenalında yoxdur. Üstəlik, İlham Əliyev Azərbaycanın hərbi-sənaye kompleksini də formalaşdırıb və artıq neçə illərdir ki, müəyyən hərbi təyinatlı məhsullarla bağlı xarici asılılıq aradan qaldırılıb. 44 günlük müharibədə Azərbaycanın qələbəsini təmin edən əsas amillər hərbiçilərimizin vətənpərvərliyi və ordumuzun yüksək döyüş qabiliyyəti oldu.

Döyüş qabiliyyətini artıran hərbi təlimlər

Silahlı Qüvvələrdə qarşıya qoyulan ən əsas məsələlərdən biri olan döyüş qabiliyyətinin daim yüksəldilməsi üçün təkə yeni hərbi texnikalar alınır. Eyni zamanda mütəmadi olaraq keçirilən hərbi təlimlərdə müasir döyüş verdişləri artırılır. Bu məsələ Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xüsusilə nəzarətindədir. Təsdiq edilən plana əsasən, il ərzində bir neçə dəfə hərbi təlimlər keçirilir.

Xatırladaq ki, indiyədək keçirilən hərbi təlimlərdə qoşunların döyüşə hazırlanma qabiliyyəti, qüvvə və vasitələrin təyini olunan məntəqələrə çıxışı, idarə olunmasının təşkili, qarşılıqlı fəaliyyətinin yoxlanılması, müdafiənin təşkili, əks-hücum əməliyyatının hazırlanması və keçirilməsi, mürəkkəb və dağlıq relyeflərdə hərbi əməliyyatların aparılması, silahların döyüş təbiiyi kimi vəzifələrin icrası üzrə silahlı qüvvələrimizin bütün bölmələrinin bacarıq və verdişləri daha da təkmilləşdirilib. Belə təlimlər həm də silahlanmaya yeni qəbul olunan silah və texnikadan peşəkar istifadənin mənim-sənilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edib. Əldə olunan nəticələr göstərir ki, ordumuzun bütün bölmələrinin istənilən situasiyada qarşısında dayanan vəzifələrinin layiqincə icra etməyə qadirdir. Ona görə də təlimlərin hər biri ordumuzun Vətən müharibəsində aparıldığı əməliyyatların uğurla başa çatdırılmasında müstəsna rol oynadı.

Artıq Dağlıq Qarabağ problemi həll olunub, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edilmişdir. Lakin heç bir halda arxayınlaşmaq olmaz. Bu baxımdan qoşunların 2021-ci ilin döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq, Azərbaycan Ordusunun bu

günlərdə keçirilən növbəti əməliyyat-taktiki təlimləri göstərdi ki, döyüş qabiliyyətinin gücləndirilməsi, şəxsi heyətin döyüş verdişlərinin yüksəldilməsi hər zaman prioritet olaraq qalır.

Prioritet - Vətən müharibəsində qazanılan təcrübə nəzərə alınmaqla peşəkarlığın artırılmasıdır

Budəfəki təlimə 10 min nəfərədək şəxsi heyət, 100-dək tank və digər zirehli texnika, 200-dək müxtəlif çaplı raket və artilleriya qurğusu, reaktiv yayılım atəş sistemi və minaatanlar, 30-dək hərbi aviasiya və müxtəlif təyinatlı pilotsuz uçuş aparatları cəlb olunmuşdu.

Dağlıq-meşə və çətin relyefli ərazilərdə keçirilən təlimlərdə əsas diqqət Vətən müharibəsində qazanılan döyüş təcrübəsi nəzərə alınmaqla şəxsi heyətin və hərbi idarəetmə orqanlarının peşəkarlıq səviyyəsinin artırılmasına, döyüş texnikasının və digər hərbi vasitələrin təbiiyi, o cümlədən qoşunların törpöçü dəstələri və qanunsuz silahlı qruplaşmalar ilə mübarizə və antiterror əməliyyatlarının həyata keçirilməsi üzrə təlim-döyüş tapşırıqlarının icra edilməsinə yönəldilib.

Mürəkkəb şəraitdə keçirilən təlimlərdə müxtəlif qoşun növləri arasında qarşılıqlı fəaliyyətin təşkili üzrə tapşırıqlar uğurla yerinə yetirilib, qoşunların idarə edilməsi verdişlərinin təkmilləşdirilməsi, döyüş, mənəvi-psixoloji və maddi-texniki təminat məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilib.

Təlim rəhbərliyinin qiymətləndirməsinə əsasən, qoşunlar qarşıya qoyulan məqsədlərə tam nail olub. Şəxsi heyət döyüş əməliyyatlarının aparılması üzrə praktiki təcrübə əldə edib, həmçinin yüksək səhra verdişləri nümayiş etdirib. Yeni hərbi təlimlər müharibədəki zərfdən sonra ordumuzun döyüş qabiliyyətini daha da yüksəldir. Azərbaycan Ordusunun təlimləri həm də Ermənistandakı revanşistlərə növbəti xəbərdarlıqdır. Belə ki, 10 noyabr Bəyanatına qarşı çıxan hər kəs dərhəl dəmir yumruğun zərbəsinə hiss edəcəkdir.

**Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"**

"Bakı Metropoliteni" QSC

Müxtəlif növ armatur yayma çeşidlərinin satın alınması məqsədilə təkliflər sorğusu keçirir

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 07 aprel 2021-ci il saat 15:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 15 aprel 2021-ci il saat 15:00-a qədər təqdim etməlidirlər.

Təkliflər sorğusu 16.04.2021-ci il saat 14:30-da M.Rəfili, 16 ünvanında yerləşən inzibati binada keçiriləcəkdir. Maraqlanan şəxslər (+99412) 490-01-01 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

e-mail: raufyusifov@metro.gov.az

Tender komissiyası

"Bakı Metropoliteni" QSC

Müxtəlif növ rabitə, siqnal və güc kabellərinin satın alınması məqsədilə təkliflər sorğusu keçirir

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 07 aprel 2021-ci il saat 14:30-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 15 aprel 2021-ci il saat 14:30-a qədər təqdim etməlidirlər.

Təkliflər sorğusu 16.04.2021-ci il saat 14:30-da M.Rəfili, 16 ünvanında yerləşən inzibati binada keçiriləcəkdir. Maraqlanan şəxslər (+99412) 490-01-01 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

e-mail: raufyusifov@metro.gov.az

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 19 mart 2021-ci il tarixli nömrəsində "Azərsu" ASC-nin daxili vəsaiti hesabına Ceyranbatan su anbarının suyunun emal olunması üçün membran texnologiyalı Ultrasüzüqçü Sütəmizləyici Qurğular Kompleksinin ultrasüzüqçü membranlarının satın alınması məqsədilə dərc edilmiş açıq tenderində ilkin sənədlərin qəbulu tarixi (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) mexaniki olaraq səhvən 05 may 2021-ci il saat 18:00 göstərilmişdir. İlkin sənədlərin qəbulu tarixi 05 may 2021-ci il saat 17:00 kimi qəbul olunmuşdur.

Tender komissiyası

Baş Prokurorluq və DİN Gəncədə törədilmiş qətl hadisəsi ilə bağlı birgə məlumat yayıb

Fevralın 19-da Gəncə şəhər sakini 2002-ci il təvəllüdü Musayeva Pərvin Xəqani qızının itkin düşməsi ilə bağlı Gəncə şəhəri Nizami Rayon Polis İdarəsinə verilmiş məlumat əsasında aparılan araşdırma zamanı prokurorluq və polis əməkdaşlarının peşəkarlıqla həyata keçirdikləri istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində qeyri-əşkar şərtaidə törədilmiş ağır cinayətin üstü "isti izlər"lə açılıb və itkin düşmüş Pərvin Musayevanın qəsdən öldürülməsi müəyyən edilmişdir.

Baş Prokurorluğun və Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətlərinin AZƏRTAC-a daxil olan birgə məlumatında bildirilib ki, cinayət prosesual qanunvericiliyinin tələblərinə əsasən, prokurorluq əməkdaşları tərəfindən məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerinə və meyite baxış keçirilib, müvafiq ekspertizalalar təyin edilib, maddi sübutlar götürülüb, şahidlər dindirilib və digər zəruri prosesual hərəkətlər yerinə yetirilib. Aparılmış araşdırmalarla zərərçəkmişin tanışı 2001-ci il təvəllüdü Cəfərov Sərdar Səleddin oğlunun fevralın 19-da özüne məx-

sus avtomobilə qısqancılıq zəminində aralarında yaranmış mübahisə zamanı Pərvin Musayevanı boğaraq öldürməsi və meyitini Gəncə şəhəri, Avtozavod qəsəbəsində yerləşən meşə tullantılarının atıldığı əraziyə atmasına əsaslı şübhələr müəyyən edilmişdir. Faktla bağlı Gəncə Şəhər Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adamöldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Sərdar Cəfərov şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaqa cəlb olunub. Hazırda iş üzrə intensiv istintaq tədbirləri davam etdirilir.

NORM SEMENT
sizi Novruz Bayramı münasibətilə təbrik edir,
hər birinizə möhkəm cansağlığı,
süfrələrinizə bol ruzi-bərəkət,
ölkəmizə əmin-amanlıq arzulayır!

NORM
ƏSL SEMENT

Qarabağda yeni dövr başlayır

İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş ərazilərimizi inkişaf, əməkdaşlıq və təhlükəsizlik bölgəsinə çevirir

Əvvəli 1-ci səh.

Azərbaycan Prezidenti Şuşada və digər rayonlarda görülməli işlərlə əlaqədar tapşırıq və göstərişlərini verdi. Həmçinin reallaşacaq müxtəlif layihələr barədə məlumat verərək bölgənin gələcək inkişaf perspektivlərinin istiqamətlərini göstərdi. İlham Əliyev Şuşadakı durumu göstərərək bir daha dünyaya mesaj ünvanladı. Dağıdılan tarixi abidələrimizi, məscidlərimizi, qəbirliklərimizi, Vaqifin məqbərəsini, büstünü, Pənah-əli xanın sarayını göstərərək erməni vəhşiliyini bir daha ifşa etdi. İlham Əliyev tezliklə Vaqifin məqbərəsində bərpa işlərinin başlanacağını, əvvəlki görkəminin bərpa ediləcəyini bildirdi. Layihə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə icra ediləcək.

Füzuli Hava Limanından İsa bulağına...

Bölgəmizin uzunmüddətli inkişafının və sabitliyin təmin edilməsində nəqliyyat layihələrinin xüsusi rolu var. Son illər ərzində ölkəmizdə bir çox yollar inşa edildi. 2004-cü ildən bu günə qədər 16 min kilometr çox avtomobil yolu çəkilib. Bu göstəriciyə görə, Azərbaycan dünyada qabaqcıl yerlərdədir. Ancaq işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı tək Azərbaycan üçün deyil, bölgədə yerləşən bütün ölkələr üçün əlverişli imkanlar yaradacaq.

Yeni yolların inşası ilə Azərbaycan Türkiyə ilə birləşəcək. Həmçinin Rusiya ilə İran arasında Naçıxvan ərazisi ilə dəmir yolu bağlantısı olacaq.

Martın 16-da Füzuli, Xocavənd rayonlarına səfəri zamanı Prezident bir daha dünyaya bəyan etdi ki, işğalçı Ermənistanın 30 il ərzində darmadağın etdiyi tarixi ərazilərini Azərbaycan qısa zamanda bərpa edib sülh-əmin-amanlıq mərkəzinə çevirir.

Hər dəfə yeni-yeni infrastrukturun açılışını edən İlham Əliyev bu dəfə Füzuli-Hadrut və Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli avtomobil yolunun təməlini qoydu.

Füzuli-Hadrut avtomobil yolu başlanğıcını "Zəfər" yolundan gö-

türür və yeni inşa ediləcək Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli avtomobil yoluna birləşir. Uzunluğu 13 kilometr olan bu yol 4 hərəkət zolaqlı olacaq. Yol boyunca avtomobil körpüləri inşa ediləcək.

Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli avtomobil yolu işə başlanğıcını Hadrut yaşayış məntəqəsindən götürməklə və Cəbrayıl rayonundan keçməklə Şükürbəyli kəndində Hacıqabul-Mincivan, Zəngəzur dəhlizində avtomobil yoluna birləşir. Uzunluğu 43 kilometrdir. Dörd hərəkət zolaqlı bu yol boyunca avtomobil körpüləri tikiləcək.

Bu yollar işğaldan azad edilmiş torpaqlarda icra edilən növbəti layihələrdir. İlk layihə ötən il noyabrın 16-da start götürüb. Böyük Qələbə günündən 8 gün və Ermənistanın kapitulyasiyasından 6 gün keçəndən sonra artıq Azərbaycan quruculuq işlərini başlayıb. Həmin gün Füzuli və Cəbrayıl rayonlarına səfər edən Prezident Füzuli-Hadrut-Şuşa şəhərində aparılan yeni yolun təməlini qoyaraq bu hadisəni belə qiymətləndirdi: "Bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar bir gündür, tarixi bir gündür. Bu gün Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun təməli qoyulur. Bu münasibətlə böyük əhəmiyyəti var. Çünki bu yol bizi Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərinə aparır. Dediyim kimi, bu yol bizi Şuşaya aparır. Eyni zamanda bu layihə işğaldan azad edilmiş torpaqlarda icra edilən birinci layihədir".

Bu il yanvarın 14-də isə Prezident Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun 27-ci kilometrində Füzuli-Şuşa yolunun, həmçinin Füzuli rayonunda hava limanının təməllərini qoymuşdu. Bu dəfə Füzuli-Şuşa yolunun yeni işlənmiş layihəsinə körpü və tunellərin inşası daxil idi. Yeni çətin relyefə malik olan ərazilərdə dolama yollarının yerinə körpü və tunellər tikiləcək. Bu yol Füzuli hava limanı ilə əlaqələndiriləcək və buradan İsa bulağına yeni yol çəkiləcək.

Həmin gün təməli qoyulan Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı isə bu il istifadəyə verilməlidir. Limanın fəaliyyətə başlaması işğaldan azad edilən digər rayon və şəhərlərə xarici turistlərin gəlməsi baxımından çox əhəmiyyətlidir. Füzulidə hava limanının inşa edilən Qarabağın incisi sayılan və mədəniyyət paytaxtı elan edilən Şuşa şəhərinə gəlmək istəyən xarici turistlər üçün əlverişli imkan yaradacaq.

Fevralın 14-də Prezident növbəti dəfə Füzuli, Zəngilan, Laçın və Cəbrayıl rayonlarına səfər edərək Horadiz-Ağbend dəmir yolu xəttinin təməlini qoydu. Ümumi uzunluğu 100 kilometr olan bu dəmir yolu xəttinin strateji əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Çünki bu nəqliyyat infrastrukturunu Azərbaycan vətəndaşlarının işğaldan azad olunmuş torpaqlara gediş-gəlişinin təminatında əhəmiyyətli rol oynayacaq və ən mühüm məsələ Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naçıxvan Muxtar Respublikası arasında birbaşa dəmir yolu nəqliyyat əlaqəsinin yaranmasına böyük töhfə verəcək.

Yeni təməli qoyulan Füzuli-Hadrut avtomobil yolu başlanğıcını "Zəfər" yolundan götürür. Dörd zolaqlı, uzunluğu 13 km olacaq bu yolun üzərində bir neçə yerdə körpülər salınacaq. Bu yol Hadrut və ətraf ərazilərin inkişafına xidmət edəcək. Dördzolaqlı, uzunluğu 43 km olan Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli avtomobil yolunun işə əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, bu yol son nəticədə Horadiz-Zəngilan, daha sonra isə Zəngəzura gedən yola bağlanacaq. Yaxın və orta perspektivdə regionun inkişafına böyük təsir göstərəcək. Füzuli Hava Limanı, Bərdə-Ağdam dəmiryolu xətti və Horadiz-Şuşa avtomobil yolunun istifadəyə verilməsi bütün Qarabağ regionu, xüsusən də onun dağılıq bölgələri üçün iqtisadi çıxışıca səbəb olacaq.

Yeni təməli qoyulan Füzuli-Hadrut avtomobil yolu başlanğıcını "Zəfər" yolundan götürür. Dörd zolaqlı, uzunluğu 13 km olacaq bu yolun üzərində bir neçə yerdə körpülər salınacaq. Bu yol Hadrut və ətraf ərazilərin inkişafına xidmət edəcək. Dördzolaqlı, uzunluğu 43 km olan Hadrut-Cəbrayıl-Şükürbəyli avtomobil yolunun işə əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, bu yol son nəticədə Horadiz-Zəngilan, daha sonra isə Zəngəzura gedən yola bağlanacaq. Yaxın və orta perspektivdə regionun inkişafına böyük təsir göstərəcək. Füzuli Hava Limanı, Bərdə-Ağdam dəmiryolu xətti və Horadiz-Şuşa avtomobil yolunun istifadəyə verilməsi bütün Qarabağ regionu, xüsusən də onun dağılıq bölgələri üçün iqtisadi çıxışıca səbəb olacaq.

Böyük Qələbə Azərbaycan qarşısında yeni perspektivlər açıb

Göründüyü kimi, Azərbaycan qısa zamanda böyük infrastruktur layihələrinin icrasına başlayıb. Bölgədə bir çox ölkələri birləşdirən nəqliyyat şəbəkəsi qurulur. Azərbaycan, Türkiyə və İran birləş-

gədə nəqliyyat layihələrinin icrası ilə bağlı vahid mövqə sərgiləyir. Ermənistan da özünü normal apararsa, bu prosedən faydalana bilər.

Martın 4-də İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) XIV onlayn Zirvə toplantısında çıxışı zamanı İlham Əliyev həm qurumun üzvləri - Pakistan, Əfqanıstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan, Türkmənistan və Özbəkistanı iş birliyinə dəvət etdi, həm də məğlub Ermənistanı növbəti mesajını ünvanladı. Əgər bu ölkə 10 noyabr Bəyannaməsinin şərtlərinə tam əməl edərsə, Dağlıq Qarabağda reallaşacaq layihələrə qoşula bilər.

Prezident İƏT üzvlərini Qarabağda reallaşdırılacaq layihələrdən faydalanmağa da çağırdı: "Azərbaycan tarixi ərazisi olan Zəngəzurdan keçəcək və Azərbaycanın əsas hissəsi ilə ölkəmizin ayrılmasız hissəsi Naçıxvan Muxtar Respublikasını və Türkiyəni birləşdirəcək yeni bağlantı dəhlizi regionda nəqliyyat sektorunda yeni imkanlar yaradacaq. Biz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzv dövlətlərini Zəngəzur dəhlizində faydalanmağa dəvət edirik".

Bu gün Azərbaycan Şərqi Qərbi və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri kimi regional bağlantı layihələrində fəal iştirak edir. Ölkəmiz Avrasiyanın əsas və etibarlı nəqliyyat və logistika mərkəzlərindən birinə çevrilib. Bütün bunlar isə Azərbaycanın iqtisadi potensialını artırmaqdadır. Ona görə də Azərbaycan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Vətən müharibəsində qazandığımız Böyük Qələbə də ölkəmizin qarşısında tamamilə yeni perspektivlər açıb.

İlham Əliyevin siyasi iradəsi, verdiyi vədlərlə əməllərinin vəhdəti təsdiq edir ki, tezliklə işğaldan azad edilmiş torpaqlarda həyat yenidən qaynayacaq, bu ərazilər çiçəklənəcək, Qarabağ tək-cə ölkəmizin deyil, regionun ən inkişaf etmiş mərkəzlərindən birinə çevriləcək.

Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"

ABŞ-Rusiya münasibətləri böhran mərhələsindədir

İkitərəfli əlaqələr tamamilə pozula bilər

Dünyanın iki böyük nüvə dövləti - ABŞ və Rusiya arasında münasibətlər son vaxtlar pisləşmək istiqamətindədir. ABŞ-ın yeni Prezidenti Co Bayden səlahiyyətlərini icra etməyə başlayandan sonra Vaşinqton-Moskva əlaqələrinin gələcək inkişafı beynəlxalq ictimaiyyətdə xüsusi maraq doğurdu. Bu da səbəbsiz deyildi. ABŞ-ın eks-prezidenti Donald Trampın administrasiyası Rusiyaya münasibətdə sanksiyalar tətbiq etməyi başlıca silah kimi müəyyənləşdirmişdi. Moskvanın davamlı olaraq məruz qaldığı sanksiyalar iki ölkə arasında əlaqələri kritik həddə çatdırmışdı.

Heç demə, Prezident Bayden sələfi Trampdan qətiyyətlə geri qalmaq niyyətində deyilimiş. Budur Vaşinqton Moskvanı cəzalandırmaq əstafətini davam etdirir. Sırağın Bayden administrasiyası Rusiyaya qarşı növbəti sərə addımlarını atdı. Martın 18-də qüvvəyə minmiş yeni sanksiyalar iki blokdan ibarətdir. Birinci blok Moskva qarşı ticarət sanksiyalarını əhatə edir və milli təhlükəsizliklə əlaqəli ixracatın məhdudlaşdırılmasını nəzərdə tutur. ABŞ Ticarət Nazirliyi qeyd etmişdir ki, sanksiyalar Rusiyanın kimyəvi silahdan istifadə etməsi ilə əlaqədar ittihamlar əsasında tətbiq olunur. "Ticarət Nazirliyi Rusiyanın kimyəvi silahlar sahəsində bədriyyətlə fəaliyyət üçün istifadə oluna bilən Amerika məxfi texnologiyalarına çıxışına imkan verməməyə çalışır, çünki Rusiya hakimiyyət orqanları ölkə daxilində və xaricində müxaliflərə qarşı qadağan olunmuş silahları təsir edən maddələrdən istifadə edərək Kimyəvi Silahlar Konvensiyası üzrə öhdəliklərini kobudcasına pozmuş, öz vətəndaşlarını və digər ölkələrin vətəndaşlarını ölümcül təhlükəyə məruz qoymuşdur". Başqa sözlə, milli təhlükəsizlik baxımından nəzarət altında olan malların ixracı lisenziyalarına baxılmırsa, yeni ABŞ-dan Rusiyaya silah və müdafiə təyinatlı malların ixracı qadağan ediləcək. Eyni zamanda 2021-ci il sentyabrın 1-dək bir sıra məhsul kateqoriyaları, o cümlədən kosmos sahəsi ilə əlaqəli məhsullar üçün istisnalar mövcuddur.

ABŞ hesab edir ki, Moskvanın kimyəvi silahın tətbiqi ilə bağlı iki hədəfə əli var: birincisi, Rusiyada müxalif siyasətçi Aleksey Navalının zəhərlənməsi, ikincisi, Böyük Britaniyada Sergey Skripal və onun qızının zəhərlənməsi.

Yeri gəlmişkən, qüvvəyə minmiş yeni sanksiyalar cari ayın əvvəllərində tətbiq olunmuş məhdudlaşdırıcı tədbirlərin davamıdır. O vaxt Rusiyanın doqquz şirkəti sanksiyaya məruz qalmışdır. Sanksiya siyahısında "Ximmed", "Femteko", "Interlab", "Labinvest", "Analit Products", "Intertek Instruments", "Farmkontrakt", "Rau Farm" və "Regionsnab" şirkətləri yer almışdır. Eyni zamanda kimya məhsullarının istehsalı ilə əlaqəli üç elmi mərkəz - Müdafiə Nazirliyinin 27-ci Elmi Mərkəzi və 33-cü Mərkəzi Elmi-Tədqiqat İnstitutu, habelə Dövlət Üzvi Kimya və Texnologiya Elmi-Tədqiqat İnstitutu sanksiyalara məruz qalmışdır.

Vaşinqtonun Moskva qarşı tətbiq etdiyi yeni sanksiyaların ikinci bloku ötən il ABŞ-da keçirilmiş prezident seçkilərinə müdaxilə ittihamları ilə bağlıdır. Rusiyanın 2020-ci il seçkilərinə müdaxiləsi ABŞ kəşfiyyatı-

nın yayımladığı hesabatda vurğulanmışdır. Hesabatda deyilirdi ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin seçkilərin gedişində Co Baydenin və Demokratlar Partiyasının namizədliyini qaralamaq, ABŞ-ın eks-prezidenti Donald Trampı dəstəkləmək üçün əməliyyatlar keçirilməyə icazə vermişdir. Bundan başqa, Moskva "seçki prosesinə ictimai inamı sarsıtmağa və ABŞ-da ictimai-siyasi ittihamları gücləndirməyə" çalışırdı. Hesabatda həmçinin iddia edilirdi ki, Tramp və onun ən yaxın müttəfiqləri Rusiyanın Baydenə qarşı dezinformasiya kampaniyasını açıq-aşkar dəstəkləyib, bu saylarda iş-tirak edən Kremlə bağlı şəxslərlə görüşür və özlərinin qəsd nəzəriyyələrini irəli sürürdülər.

Bu sanksiya blokunun məzmunu hələlik açıqlanmamışdır və tezliklə ictimaiyyətə təqdim olunması nəzərdə tutulur. ABŞ administrasiyasının mətbuat katibi Cennifer Psaki bildirmişdir ki, Prezident Baydenin dediyi kimi, rusiyalılar öz hərəkətlərinə görə mütləq məsuliyyət daşıyacaqlar.

Gözlənilirdi ki, Moskva ABŞ-ın yeni sanksiyalarına dərhal reaksiya vermişdir. Hələlik cavab sanksiyalarından söhbət getmir. Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi ilk addım kimi səfir Anatoli Antonovu məsləhətləşmələr aparmaq üçün Vaşinqtondan geri çağırmışdır. Nazirliyin yaydığı bəyanatda deyilir ki, Rusiya-ABŞ münasibətləri kontekstində "nə etməli və hansı hərəkətlər etməli olduğumuzu" təhlil etmək üçün səfirə məsləhətləşmələrə ehtiyac var: "Bizim üçün ən əsası Vaşinqtonun son illər çıxılmaz vəziyyətə saldığı Rusiya-Amerika əlaqələrini düzəltmək üçün yolların nə ola biləcəyini müəyyənləşdirməkdir".

Öz növbəsində, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Vaşinqtonla Moskva arasında əlaqələrin indiki vəziyyətinə münasibət bildirmişdir. O, qeyd etmişdir ki, Rusiya bütün dövlətlərlə, o cümlədən ABŞ-la əlaqələri inkişaf etdirəcək. Putin bəyan etmişdir ki, ABŞ əvvəl-axır Rusiya ilə hesablaşacaq, Rusiyanın maraqlarını nəzərə almalı olacaq.

Baş verən hadisələr göstərir ki, ABŞ-Rusiya münasibətləri son dərəcə həssas mərhələdən keçir. Müşahidəçilər ikitərəfli əlaqələrdə yaranmış vəziyyəti böhran kimi qiymətləndirirlər. Onların fikrincə, indiki şəraitdə Moskva ilə Vaşinqton arasında əməkdaşlığı davam etdirmək üçün hansısa təmas nöqtəsi axtarılmaq praktik olaraq mümkün deyil. Qarşılıqlı əlaqələrin tamamilə pozulacağı və davamlı qarşıdurma keçəcəyi istisna olunmur.

Allahverdi MEHDİYEV,
"Azərbaycan"

"Global Energy Azerbaijan"

şirkəti və onun törəmə şirkətləri

"Absheron Operating Company"**"Binagadi Oil Company"****"Karasu Operating Company"****"Shirvan Operating Company"****"Neftechala Operating Company"****Azərbaycan xalqını****Novruz bayramı**

münasibətilə təbrik edir, hər bir ailəyə səadət və sevinc dolu günlər arzulayır!

Tovuzda Novruz bayramı ilə əlaqədar şəhid ailələri ziyarət edilmişdir

Tovuz rayonunda şəhid ailələrinə diqqət və qayğıkeşlik göstərilir, onların arzu və istəkləri öyrənilir, həlli istiqamətində lazımı işlər görülür. Elə bu günlərdə - Novruz bayramı ərzində rayon rəhbərliyi bir qrup şəhid ailəsini ziyarət etmişdir.

Qovlar şəhərində Xətai Həsənovun, Düz Cirdaxan kəndində Kamran Əsgərovun, Cəlilli kəndində İlqar Zeynalının, Aşağı Mülküllüdə Orxan Eminəliyevin, Xatınlıda Vüqar Əmrəhovanın, Qaraxanlıda Rövşən Vəlixanovun, Abulbəylidə Rəyaf Aslanovun, Emin Mahmudovun, Aşağı Oysüzülüdə Seymur Mehdiyevin, Fikrət Zeynalının, Yuxarı Oysüzülüdə Yusif Ələsgərovun, Vüqar Əkbərovun, Mənasib Yusifovun, Elmar Əhmədovun, Əlibəylidə Sərxan Həsənovun, Anar Hüseynovun, Ağdam kəndində

Əlburus Yusifovun, Dondar Quşçuda Ruslan Quliyevin, Hüseyn Quliyevin, Əmrəh Əliyevin, Aşağı Quşçuda Elvin Qurbanlının, Füzuli Süleymanovun, Həsərət Ələsgərovun, Ateş Aslanovun, Elburus Verdiyevin, Rəcəb Hüseynovun, Elçin Poladovun, Aran kəndində Vasif Heydərovun ailələri ziyarət olunmuş, onlara bayram sovgatı verilmişdir.

Ziyarət zamanı şəhidlərin xatirələri yad edilmiş, Azərbaycanın haqq işi uğrunda cəsurluq və mərdlik nümunəsi göstərdikləri diqqətə çatdırılmış, onların həyat yolunun bundan sonrakı nəsillərə örnək olduğu vurğulanmışdır.

Səhidlərimizin döyüş yollarında söz açan valideynlər övladlarının qəhrəmanlığını qürur hissi keçirdiklərini, onlarla fəxr etdiklərini dilə gətirərək dövlət səviyyəsində şəhid ailələrinə göstərilən qayğıkeşlikdən, xüsusilə Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin şəhid ailələrinə diqqətdən razılıqlarını bildirmişlər.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Türkiyənin ACIBADEM Tibbi Şirkətlər Qrupu Naftalanda sağlamlıq mərkəzləri ilə əməkdaşlıq edəcək

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyəti və Türkiyənin ACIBADEM Tibbi Şirkətlər Qrupunun nümayəndələri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi ilə bağlı görüş keçirilmişdir.

Naftalanda keçirilən görüşdə şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzov qonaqlara şəhərin mövcud turizm potensialı haqqında ətraflı məlumat vermişdir. Diqqətə çatdırılmışdır ki, Prezident İlham Əliyevin Naftalan kurortunun inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyduğu vəzifələrin uğurlu icrasına nəticədə şəhər özünü yeni inkişaf dövrünə qədəm qoymuşdur.

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzov qonaqlara şəhərin mövcud turizm potensialı haqqında ətraflı məlumat vermişdir. Diqqətə çatdırılmışdır ki, Prezident İlham Əliyevin Naftalan kurortunun inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyduğu vəzifələrin uğurlu icrasına nəticədə şəhər özünü yeni inkişaf dövrünə qədəm qoymuşdur.

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzov qonaqlara şəhərin mövcud turizm potensialı haqqında ətraflı məlumat vermişdir. Diqqətə çatdırılmışdır ki, Prezident İlham Əliyevin Naftalan kurortunun inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyduğu vəzifələrin uğurlu icrasına nəticədə şəhər özünü yeni inkişaf dövrünə qədəm qoymuşdur.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

NOVRUZ BAYRAMI
münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edir, səadət və sevincli illər arzulayır!

RUZİNİZ BOL OLSUN!**Masallıda Vətən müharibəsi iştirakçısı RİH-nin şöbə müdiri təyin edilib**

Baş leytenant Qəşəm Hədiyev Masallı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının Vətən müharibəsi iştirakçısı və şəhid ailələri ilə işin təşkil şöbəsinin müdiri vəzifəsinə təyin olunmuşdur.

1979-cu ildə Masallı rayonunun Şərəf kəndində anadan olan Qəşəm Hədiyev 1985-1996-cı illərdə kənd tam orta məktəbində orta təhsil

almış, 1997-2001-ci illərdə Azərbaycan Texniki Universitetinin Yürüş neqliyyat vasitələri və neqliyyatın istismarı fakültəsini bakalavr dərəcəsi üzrə bitirmişdir. 2001-2003-cü illərdə leytenant kimi Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin "N" sayılı hərbi hissəsində heqiqi hərbi xidmətdə olmuşdur.

Əmək fəaliyyətinə 2007-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyası Masallı ray-

on təşkilatında təlimatçı kimi başlamışdır. Sonra qısa müddətdə Masallı Telekommunikasiya Qovşağında Texniki şöbənin rəisi işləmiş və yenidən 2014-cü ilədək Yeni Azərbaycan Partiyası Masallı rayon təşkilatında çalışmışdır. 2014-cü ildən Masallı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının İctimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin baş məsləhətçisi vəzifəsində işləmişdir.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması uğrunda başlanan Vətən müharibəsi zamanı cəbhənin Ağdərə-Suqovuşan istiqamətlərində gedən döyüşlərdə iştirak edən Q.Hədiyev Prezidentin sərəncamı ilə "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif olunmuşdur.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Sülhə, mehribanlığa çağıran bayram

Gecə-gündüzün bərabərliyi, yaz fəslinin başladığı gün ölkəmizdə ta qədim zamanlardan el şənlikləri ilə qeyd olunub. Novruz bayramı baharın ilk gününün, təzə ilin qarşılamaşdır.

Bu bayramın mahiyyəti, tarixi bərədə müxtəlif fikirlər, mülhizələr irəli sürüldü. Tədqiqatçı Azad Nəbiyev qeyd edib ki, Azərbaycan xalqının çox qədim zamanlarda yaratdığı, milli yaddaşa yüksək mənəvi-əlaqəli dəyərlər toplumu kimi daxil olan böyük bayramlardan biri Novruzdur: "Ədvalarımız ulu qaynaqlardan süzülüb gələn, yaddaşlara yoldaş olan bu bayramı bir-birindən oynaq, letafətli nəğmələr, insanın ilkin törənş atributları olan su, od, yel və torpaq görürləri ilə bağlı silsilə ayin, etiqad, ənənə və mərasimlərlə zaman-zaman müalicəvi təsirlərə malik olduqunu və xəstəliklərdə istifadəsinin önəm daşdığını qeyd etmişlər.

Sonda qonaqlar "Gara-bag Resort & Spa" və "Naftalan Müalicə və Sağlamlıq Mərkəzi"ndə naftalan neftindən istifadə qaydaları və müalicə üsulları ilə tanış olmuşlar.

Tədqiqatçının araşdır-maları bu bayramın tarixinin çox qədim olduğunu təsdiq edir. Novruz bayramının mənşəyi, onunla bağlı əsətilər, miflər qədimdir. Araşdır-cılar Novruz bayramının mehiz Yaxın Şərqi qədim kəinçiliklə məşğul olan xalqları arasında meydana gəldiyini bildirirlər.

Folklorşünas alim Azad Nəbiyev qeyd edib ki, Azərbaycan mifologiyasının bize gəlib çatan əsətilərindən biri Novruzun bayramı edil-məsi daha erkən təsəvvürlərin mirası kimi yaddaşlara həkk edilib. Əsətilərdə deyilir: "Oğuz oğlu zağada yaşayanda qışdan yaman qorxardı. Ona görə də ilin üç fəslində qışa tədərək görür, dünyanın naz-nemətini zağaya yığib gətirərdi. Bir il qış uzun çəkdi. Oğuz oğlunun azuqəsi qurtardı. Çaresiz qalan Oğuz oğlu Böyük qışın otuzuncu günü zağadan bayıra çıxdı ki, yeməyə bir şey tapıb gətirsin. Nə qədər gəzdirdi, dolandı, əli-ayağı dondu - kor-peşman evə qağıdanda yolda bir qurd balasına rast gəldi.

Oğuz oğlu, bu qarda-boranda haradan gəlirsən, - deyə qurd balası soruşdu. Oğuz oğlu başına gələn əhvalatı danışdı. İlin aylarından giley-ləndi. Dedi ki, elə ay var yax-şı dolanırq, elə ay var, acından qırılırq. Ayları tərifiədi, ayları yamanladı.

Qurd balası dedi: - Ey Oğuz oğlu, qabaqda-kı yolarıncında sən bir sürü qoyun, bir qacaq sünbül, bir cəhrə, bir də el dəyirmanı gərəcəksən. Onları alıb zağana apararsan. Qoyunun birini kəsib ətinə yeyərsən, yunundan cəhrəndə ip əyirər, özünə paltar tikərsən, derisini əyninə geyərsən. Sünbülün denini də el dəyirmanında çəkər, unundan çörək bişirərsən. Yaz çıxarsan. Ancaq sənə verdiyim əmanətlərdən gərəcə muğayət olasan. Sünbül və qoyunu gərəcə özü artırasan. Quzulari əlinin üstündə saxlayıb böyüdərsən. Sünbülün denini torpağa səpib onu alınının təri ilə suvararsan. Dədiklərimə əməl edib üçün hazırlıq başlandı".

Oğuz oğlu yol ayrıcına gəldi, qurd balasının dediklərini götürüb zağaya gətirdi. Qışı kefnən dolandı. Yazda sürünü dağlara yaydı, sünbülün denini torpağa səpib gecə-gündüz sürülərini, sarı sünbülün qulluğunda dayandı. Oğuz oğluna bir bolluq üz verdi ki, gəl gərəsən. O gündən Oğuz oğlu bütün il işlədi. Qurd balasına rast gəldiyi günü bayram kimi keçirmək üçün hazırlıq başlandı".

Novruz oğuzlar yaşadığı geniş ərazilərdə bayram etməyə başladılar. Bu bayram təntənəsi yaxın-uzaq ellərə yayıldı. İlk yazılı mənbədə Novruz bayramının eramizdən əvvəl 505-cü ildə yarandı-

ğı qeyd olunub. Mənbələrdə Qədim Vavilonada bu bayramın nisən (mart, aprel) 21-ci günü qeyd olunduğu və 12 gün davam etdiyi bildirilib. Bayram günlərinin hər birinin öz mərasimi və ayini var idi.

Novruz bayramını islam dini ilə əlaqələndirməyə çalış-sanlar da olub. Ancaq islam xadimlərinin bu bayramı dini mahiyyətdə təqdim etmək cəhdlərini tarixi mənbələr bo-şa çıxarıb. Folklorşünas alim Azad Nəbiyev yazıb ki, "Avesta"da Novruzun zərduşt-lükdən çox-çox əvvəllərdə Muğanda geniş şəkildə bay-ram edildiyi qeyd olunur, bol-luğa, qüdsiyyəti sitayiş bay-ramı hesab olunur.

Novruzun islamdan əvvəl də qeyd olunmasını Nizami Gəncəvi, Sədi Şirazi, Hafiz Şirazi, Ömər Xəyyam, Firdovsi, Rudeki, Əbu Əli İbn Sina və başqaları da təsdiq edib-lər. Novruz bayramının yaran-ması tarixinə həsr olunmuş yazılardan bəhs edərkən tədqiqatçılar Nizamülmülkün "Si-yasətnamə", Ömər Xəyyamın "Novruznamə" və başqa əsərləri xüsusi diqqətə çatdırırlar. Nizami Gəncəvinin "İsgəndərnamə" əsərində İsgəndər Bərdə hökmdarı Nüşabəyə Novruz bayramı qonaq gəlir. Əlişir Nəvainin "Səddi-İsgəndəri" əsərində bizim eradan 350 il əvvəl Novruzun xalq arasında böyük şənliklərlə ke-çirildiyi qeyd olunub.

Orta əsr müəllifləri Şərq ölkələrində islam dini yayıl-

dıqdan sonra da Novruz bay-ramında yaz ənənələrinin, əkinçilik təqvimini etiqadlarının möhkəm yer tutduğunu nəzərə çatdırırlar. XI əsrdə Əbu Reyhan el-Biruni Novruz bay-ramı haqqında müxtəlif rəva-yətlərdən, onun yaranması səbəblərindən, bu bayram münasibətilə xalq arasında yayılmış adət-ənənələrdən bəhs edib. O vurğulayıb ki, Novruz bayramı təbiətin oyanması, əkinçilik təsərrüfatının başlanması ilə bağlı əsl dünyəvi bayramdır.

Yazın gəlişi ilə əlaqədar keçirilən kütləvi xalq bayramı kimi bəhs edilən əsərlərdən biri də Nizamülmülkün "Si-yasətnamə"sidir. Novruzun gəlişi klassik Şərq, həmçinin Azərbaycan poeziyasında geniş yayılmış "Bahariyyə" adlı lirik şeirlərdə də tərən-nüm edilib.

Bu bayramın mahiyyətin-də sülhə, mehribanlığa çağırır var. Novruz bayramında əcdadların ən ulvi, humanist dəyərləri, adət-ənənələri yenidən və daha dərinlən xatırlanırlar, dünyasını dəyişmiş doğmaların ruhu yad edilir. Böyüklərin, doğmaların ziyarətində gədir. Novruz etiqad-ları insanları bəd əməllərdən, yamanlıqdan, ədalətsizlikdən uzaq qaçmağa, təbiətə bir-likdə mənən təmizlənməyə səsləyir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Xalq bayramı

● Mərasimlər

Novruz gəlib - yaz gəlib

Novruz bayramı Azərbaycan xalqının milli düşüncəsini və ruhunu özündə ehsan etdirir. Bu bayramda ıraq olunan ayınlar daim musiqi sədaları altında rəqslərlə müşayiət olunub. Xalq arasında Novruz günləri ilə bağlı çoxlu bayatı, mahnı, rəqs kimi fərqli fərdi və kütləvi sənət nümunələri yaranıb.

Aşıqlar, xanəndələr, xalq musiqisi ifaçıları, hətta, adi insanlar da bu bayramı müxtəlif musiqi sədaları altında keçiriblər. Bir sıra bəstəkarlar tərəfindən bahar mövzulu əsərlər yaranıb ki, onların hər birində Novruz ruhu yaşadı.

Üzeyir bəy Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının dosenti Ariz Abdullayevin sözlərinə görə, Orta əsrlərin klassik poeziyasında bahar vəsf edən, Novruzun gəlişinə həsr olunan şeirlər yazılıb və tədqiqatçıları onları "bahariyyə" adlandırıblar: "O da məlumdur ki, Orta əsrlərdə Novruzla həsr olunan şeirlərə, poemalara, fəlsəfi-etik əsərlərə bəzən müəlliflir özü tərəfindən "Novruzname" adı verilmişdir. Habelə ədəbiyyatla yanaşı, qədim xalq musiqisi nümunələrində, Orta əsrlərin musiqi sənətində də Novruz anənələri, mövzuları və atributları geniş bədi təccüsmününü tapıb. Fikrimizcə, "Novruz və musiqi" məsələsinə iki aspektdə baxılmalıdır.

daha uyğun görünür: musiqi Novruz bayramında və ənənələrində, Novruz və bahar mövzuları musiqidə..."

Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında Novruz mövzusu daim aktualı ilə seçilib. Bildiyimiz kimi, Üzeyir bəy Hacıbəylinin ötən əsrin əvvəllərində yazdığı "Bahar nəğməsi" əsəri Novruzla həsr olunub. Bəstəkar Məmməd Quliyev "Aldanmış ulduzlar" operasında Novruz bayramı ilə bağlı zurna və nağaranın da iştirakı ilə xalq səhnələri daxil edib. Bu mövzudakı irihəcmli əsərlər sırasında Yasif Adıgözəlovun dördhissəli "Novruzum" kantatasını da əlavə edə bilərik. "Azərbaycan", "Səməni", "Kosa", "Novruzum" hissələrindən ibarət ərsə solist, xor və simfonik orkestr üçün yazılıb.

Əlnar Dadaşovanın "İlk bahar", Abdulla Şaiqin sözlərinə yazdığı "Uşaq albomu" mahnı silsiləsində də Novruz mövzusunda nəğmələr var. Müəllifin "Bahar şərəfi" də mehz baharın tərənnümüdür. Oqtay Kazımın bir neçə şairin sözlərinə bəstələdiyi "Böyük bayram", "Bayramınız mübarək", "Bayram olsun", "Bahar çağ", "Bahar tarənəsi", "Bakının baharı" adlı silsilə mahnıları, xüsusən Ramiz Heydər "Bahar bayramı" redifli şeirinə bəstələnən musiqi xüsusilə məşhurdur. Bu siyahıya Fikrət Əmirovun dilərdə yazdığı "Gülür el-lər", Ramiz Miriqlin "Bayram axşamlarında", Cavanşir Quliyevin "Novruz gəlir, yaz gəlir" kimi mahnıları əlavə Novruz bayramında, əslində, illər boyu öz populyarlığını qoruyub saxlayan nəğmələrdir.

Novruz bayramının mahnı nümunələri sırasında Ağabəy Rzaevanın, Hükümlü Nəcəfovanın, Oqtay Zülüfovanın, Tofiq Əhmədovun, Bəxtiyar Kerimovun da imzası olan əsərlər çoxdur. Bəstəkar Mehriban Əhmədovanın Fikrət Öcanın sözlərinə yazdığı "Bahar nəğməsi" və ya "Bu gün şən bayramdır ellərin" mahnısını bilməyən az adam tapılar.

Milli ruhumuzu yaşadan bayram

Əvvəl 1-ci səh.

Xalq mövcudluğunu o zaman qoruya bilir ki, özünü qədim əcdadlarla mənəvi əlaqədə hiss edə bilsin. O ruhu daim duysun. Minilliklərin soraqlarını, adət-ənənəsini, bir sözlə, özünəməxsusluğunu mühafizə edib saxlamağı bacarsın. Belə də həmin millət tarixin aşırımlarında, təlatümlü dolan-bacalarında sarsılıb, özünü itirmir. Novruzda qədimliyimizin bütün çalarları əksini tapıb. Xalqımız bir çox özünəməxsusluqlarını bu bayramda axtarıb. Tarixi keçmişimizle bağlı xeyli suallara bu bayramın adət-ənənələrində, dəyişməz atributlarında cavablar göreb. Ona görə də Azərbaycan xalqı Novruz bayramının hətta qadağan olunduğu vaxtlarda belə onun müxtəlif formalarda keçirib. Bu qədim el bayramına əsgirliyi qoruyaraq daim nümayiş etdirib. Əslində, xalqımızın əsrlərboyu ağır kəsməklərə, istilalara, sərt yaşayış şərtlərinə rəğmən, yəne də öz milli kimliyini mühafizə edə bilməsinə görə bu cür dəyərlərimizə borclu-yuq. Məhz Novruz kimi mənəvi dəyərlərimizin gücü ilə xalqın milli yaddaşı itməyib. Təsirlər qarşısında aşınması mümkün olmayıb. Əksinə, daha da güclənib, möhkəmlənib, nasillərə-nəsillərə ötürülüb. Elmi cəhətdən öyrənilib. Bu bayramı aid folklor nümunələri sənədləşdirilib. Novruzun bir çox simvolları mədəniyyət və incəsənətimizin qiymətli incilərinə çevrilib. Bizi bütün dünyada tanıdan atributları arasında qəraraşdırıb.

Dəyərlərimizə həssas münasibət

Novruz sovetlər birliyi dövründə dini bayram kimi qadağalar altında olub. Buna baxmayaraq, Ulu Öndər Heydər Əliyev bu bayramın xalq arasında sevilərək yaşadılmasını təmin etmişdir. Onun tapşırığı ilə folklorşünaslıq sahəsində aparılan elmi tədqiqatlarda bu bayramın ideoloji-siyasi təsiri öne çəkilmişdir. Otən əsrin 70-ci illərində Novruz bayramı ilk dəfə olaraq Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə rəsmi şəkildə qeyd olunmuş, televiziya ilə yayımlanmışdır. Ümumxalq bayramının yüksək səviyyədə keçirilməsi Azərbaycan xalqının milli ruhunu yüksəltmiş, zəngin irsimizə, tariximizə böyük məhəbbət yaratmış, milli özünüdərk gücündən irəliləmişdir. Novruz adət-ənənələri o dövrdə bədi əsərlərdə, film-lərimizdə özünə yer tapmışdır. Hər dəfə "Dəli Kür" filmi seyr edərkən Novruz bayramının necə təbliğ olunduğunu görürük. Xalqın mədəni dəyərlərini, adət-ənənələrini, folklorunu, ədəbiyyatını təbliğ edən əsərlər çoxalmış, ədəbi irsimizi tərənnüm edən "Bulaq", "Klassik irsimizdə" kimi verilişlər ortaya çıxmış, ana dilinin təbliği istiqamətində real addımlar atılmışdır. Məhz müdrik rəhbərin qayğısı ilə həmin illərdə qorunub saxlanılan milli-mənəvi dəyərlər sonralar Azərbaycan xalqının dövlət müstəqilliyinin bərpasında müstəsna rol oynamışdır.

"Böyük mənəvi gücə malik olan Novruz bayramı ulu əcdadlarımızın bizə verdiyi ən gözəl yaddır olub. Azərbaycan xalqının milli ruhunu və yaddaşını, onun daxili aləmini bütün zənginliyi ilə yaşadır. Təbiətin oyanışının, varlığın yenidən canlanması, müjdesini verən Novruz bayramı ən qədim zamanlardan bəri həyat və məişətimizə daxil olmuş, insanlara aydın və işıqlı sabaha, xoşbəxt gələcəyə inam duyğusuna bəxş etmişdir", - deyən Ulu Öndər bu bayramı milli ideologiyamızın ana sütunu kimi dəyərləndirmiş və onu əbədləşdirmişdir. Bu, əslində, Ümummilli Lider tərəfindən atılan möhtəşəm bir addım idi. Adətən, xalqların qrinələrbovy formalaşmış yüksək əxlaqi-mənəvi meyarlarını sağlamlıq ruhdə qoruyaraq bütövlükdə cəmiyyətin inkişafına təsir göstərmək, onun genetik yaddaşını,

kimliyini, milli irs və özünəməxsusluğunu gələcək nəsillərə ötürmək kimi çətin missiya qüdrətli şəxsiyyətlərin üzünə düşür. Azərbaycanda bu ağır və məsuliyyətli işi məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev üzünə götürərək hakimiyyətə keçib. Bu, özünəməxsusluğunu mühafizə edib saxlamağı bacarsın. Belə də həmin millət tarixin aşırımlarında, təlatümlü dolan-bacalarında sarsılıb, özünü itirmir. Novruzda qədimliyimizin bütün çalarları əksini tapıb. Xalqımız bir çox özünəməxsusluqlarını bu bayramda axtarıb. Tarixi keçmişimizle bağlı xeyli suallara bu bayramın adət-ənənələrində, dəyişməz atributlarında cavablar göreb. Ona görə də Azərbaycan xalqı Novruz bayramının hətta qadağan olunduğu vaxtlarda belə onun müxtəlif formalarda keçirib. Bu qədim el bayramına əsgirliyi qoruyaraq daim nümayiş etdirib. Əslində, xalqımızın əsrlərboyu ağır kəsməklərə, istilalara, sərt yaşayış şərtlərinə rəğmən, yəne də öz milli kimliyini mühafizə edə bilməsinə görə bu cür dəyərlərimizə borclu-yuq. Məhz Novruz kimi mənəvi dəyərlərimizin gücü ilə xalqın milli yaddaşı itməyib. Təsirlər qarşısında aşınması mümkün olmayıb. Əksinə, daha da güclənib, möhkəmlənib, nasillərə-nəsillərə ötürülüb. Elmi cəhətdən öyrənilib. Bu bayramı aid folklor nümunələri sənədləşdirilib. Novruzun bir çox simvolları mədəniyyət və incəsənətimizin qiymətli incilərinə çevrilib. Bizi bütün dünyada tanıdan atributları arasında qəraraşdırıb.

Gələcək nəsillərə əmanət

Bu gün xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsi Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasətin mühüm nailiyyətləri sırasındadır. Dövlət başçısı tarixi-mədəni irsimizin yaşadılmasına və adət-ənənələrimizin qorunmasına xüsusi qayğı ilə yanaşaraq bu məqsədlə son illərdə mühüm addımlar atıb, sərəncamlar imzalayıb. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin xalqımızın dəyərlərinə son dərəcə bağlı olduğunu, onlara hörmət və ehtiramla yanaşdığını təsdiqləyir. Bu sirdən da böyük bayramımız olan Novruzun yüksək səviyyədə qeyd olunmasına, müntəzəqi adət-ənənələrin cəmiyyətdə daha möhkəm əsaslarla intişar tapmasına daim çalışır. Hər il Novruz bayramı münasibətilə xalqımızda təbrik ünvanlayan dövlət başçısı vətəndaşlarımızı xoş arzu və niyyətlərinə bildirir. Yüksək mədəniyyətə xəzinəsi sayılan Bahar bayramının milli-mədəni sərvətlərimizin zənginliyi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini dolğun şəkildə ifadə edir. Novruz böyük mənəvi gücə malikdir, insanlar arasında qaradışlıq duyğularını möhkəmləndirir,

cəmiyyətdə əmin-amanlığın və xoş münasibətlərin bərqərar olmasına zəmin yaradır. Süretlə dəyişən dünyamızda qloballaşma proseslərinin geniş vüsət aldığı bir zamanda Novruz bayramı xalqımızın bütün mənə və rəmzləri ilə xalqımızın tarixi-mədəni irsinə son dərəcə bağlı olduğunu parlaq nümayiş etdirir.

Dövlət başçısı bütün təbriklərində Novruz bayramını əcdadlarımızın indiki nəsillərə misilsiz yadigarı adlandırdı və qeyd edir ki, yaz bayramının bu gün əsl ümumxalq bayramı mahiyyəti qazanması dövlət müstəqilliyimizə nailiyyətlərimizdir. "Azərbaycan torpağında Novruz bayramı daim yad təsirləndirən uzaq tutulmuş və heç bir qüvvəyə onu insanlarımızın qəlbindən çıxarmaq imkanı verilməmişdir. Biz onun böyük mənəvi gücü sayəsində keçmişimizin mürəkkəb dövrlərində belə nişanlılığımızı və gələcəyə inamımızı qoruyub saxlamağı bacarmışdır. Yaz bayramının bu gün əsl ümumxalq bayramı mahiyyəti qazanması dövlət müstəqilliyimizə nailiyyətlərimizdir". Ən ali keyfiyyətləri özündə cəmləşdirən bayram kimi Novruzun UNESCO tərəfindən bəşəriyyətin mədəni irs nümunələri siyahısına daxil edilməsi ilə təqdirləyirik.

Qeyri-maddi mədəni irsimiz

Novruz birlik, bərabərlik bayramıdır. Böyük bir coğrafiyada yaşayan xalqları öz işığında birleşdirən yüksək dəyərdir. Bu bayram Azərbaycanla yanaşı, bütün Şərqdə, xüsusilə Mərkəzi Asiyada, İranda, Pakistanda, Türkiyədə, Qazaxıstanda, Tacikistanda, Özbəkistanda, Türkmənistanında, Qırğızistanda böyük coşqu ilə keçirilir.

Novruz bayramının bütün dünyada Azərbaycanın zəngin irsi kimi tanılması və UNESCO-nun Qeyri-maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilməsi Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın fədakar, vətənpərvər fəaliyyəti nəticəsində mümkün olmuşdur. Heydər Əliyev Fondu Novruz günlərində azmənatlı ailələrə bayram sovaqları paylayır, sosial yardıma ehtiyacı olan mihihlərə şəxs üzün bayram süfrələri təşkil edir, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların görüşlər təşkil edir, xüsusi qayğıya ehtiyacı olanlara və kimsəsizlərə yardımlar edir, şəhid ailələrinə bayram hədiyyələri ilə sevindirir.

Azərbaycanın təşəbbüsü ilə 2010-cu ildə BMT-nin 21 martı Beynəlxalq Novruz Günü elan etməsi bu bayramın bəşəri miqyasda roluna yüksək önəm verildiyinə dəlalət edir. Bütün bunlar ilk baxışdan bəlkə də adi faktlar kimi görünə bilər. Amma böyük zəhmət hesabına başa gəlmiş bu mədəni nailiyyətin çox böyük əhəmiyyəti var. İlk növbədə, Novruz bayramı bəşəri mənəvi abidə kimi əbədiyyət qazanmışdır. Bu, dünya miqyasında daim böyük maraq doğurması, öyrənilməsi, təbliği deməkdir. Eyni za-

manda xalqımızın və ümumən, Şərq xalqlarının Novruz kimi mənəvi sərvətinə bütün dünyanın verdiyi qiymətdir.

Əzəl başlanğıca qayıdış

Bu bayramın "yeni ruzi", "yeni zəhmət" mövsümü kimi qəbul olunması xalqımızın əməksevərliyindən, halal zəhmətə bağlılığından irəli gəlir. Düşüncəyə görə, Novruzda təbiət oyanır. Torpaq Günəşin şüası ilə isinir. Bol bəhrəli yeni bir mövsümə hazırlaşır. Həyat yenilənir. İnsanın ruhu təzələnir. Hər kəs bu bayramda, Novruz çərşənbələrində gələcəklə bağlı arzular tutur. Onların həyata keçəcəyinə qəlbən inanır.

Qeydlərimizin əvvəlində də xatırladığımız kimi, Novruzla bağlı görüşlər ulu əcdadın, ikinci insanın yaranmasında iştirak edən su, od, yel və torpaq inancı ilə bilavasitə əlaqəlidir. Bu, törənmiş düşüncəsidir. Belə bir düşüncə Novruzla bağlı mərasim folklorunda aydın şəkildə öz əksini tapıb. Törənmiş düşüncəsini formalaşdıran ünsürlərin çoxuna Novruzun silsilə mihihlərində, nəğmələrində təsadüf edə bilərik. Novruz çərşənbələrinin hər birində insana uğur və xoşbəxtlik gətirən rəmzləri, ümid və inamı götürürük. Bu mənada Novruz insanın öz başlanğıcına qayıdışıdır. O, qəlbən inanır ki, öz xoşbəxtliyini, uğura doğru yolun başlanğıcını həyatı əmələ gətirmiş dövrünə qayıdacaq. Buna görə Novruzun dörd çərşənbəsinin hər biri bu ünsürlərlə bağlıdır.

İlk çərşənbə Şu çərşənbəsidir. Bu çərşənbə baharın hərərətili nəfəsi duyulduca, torpaq isinidicə, qarlar buzlar ərilyib bulayaqlara, çaylara qarışdıca daha da qarlaşan axar suları simvolizə edir. Axar su torpağa bərkət gətirir. Həyatı saflaşdırıb duruldu. İnsan öz düşüncələrini, niyyətlərini, mənəvi dünyasını da axar suya çəkir.

İkincisi Od çərşənbəsidir. Ulu əcdadlarımız aydın idi ki, üzü Bahara doğru Günəş yavaş-yavaş torpağı qızdırır, onu əkin üçün hazırlayır, bərkətləndirir. Onlar oda insanın öten dövrlə bağlı sıxıntılarını küle çevirən, torpaqla birgə ağırlığını-ugurluğunu götürən güc kimi baxırdılar. Od çərşənbəsində tonqallar qalayardılar. Müxtəlif nəğmələrə, ritualırla tonqalın üstündən atırdılar. Bütün bunlar günümüzə qədər davam edir. İnsanın qədimlərdən üzubəri tonqaldan atılması onun yaşamağın inamını, həyatındakı qayğılardan qurtuluşuna əminliyini ifadə edir.

Novruzun üçüncü çərşənbəsi Yeldir. Yel həyatımızda baş verən dəyişikliklərin sorağıdır. Təbiətin canlanmasının əlamətidir.

Dördüncü çərşənbə isə Torpaq çərşənbəsidir. Bu çərşənbə artıq su ilə yuvarlanmış, Günəşin hərərəti ilə isidilən torpağın ekilib-becərilməyə hazırlığına dəlalət edir. Bu çərşənbə insana ekip becərmək üçün hazırlığına görə, əkinçiliyin inamını gözələyən torpağın bərkətindən faydalanmaq üçün bir çağırışdır.

Novruz həm də xeyir şər üzərində qələbəsinə simvollaşdırır. Biz öten il bu simvolu həyatımızda, Zəfər tariximizdə yaşadığımız. 44 günlük Vətən savaşımız nəticəsində Azərbaycan tarixi ədalətli bərpa etdi. Düşməni illərdir işğal altında saxladığı torpaqlarımızdan qovduq. Xeyir şər üzərində qələbə qazandı. Hər zaman qəlbimizdə yaşayan ümid, qalibiyyət əzmi, yenilik ruhu, haqq-ədələtə inam hesabına Azərbaycan ən böyük arzusunə çatdı. Bu, bizə Novruzun təlqin etdiyi mənəvi keyfiyyətlərdir. Azərbaycan xalqı bu keyfiyyətləri, dəyərləri hər zaman yaşadacaq və bütün dünyada xoş bir nümunə yaradacaq.

Novruz bayramınız mübarək!

İradə ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Milli bayramımız olan Novruzun da tarixi rəqslərimizlə eyni dövrə təsadüf edir. Qayayüstü təsvirlərdə rəqslər daha uzunömürlü olması öz ifadəsini və təsdiqini tapıb. Rəqslər ən qədim növü "Yal" dır. Çünki xalq məişətinin qədim adət-ənənələrində ehtiva etdirən "Yal" hesab olunur. Həmçinin "Cəngi", "Ovçular rəqs" də qədim-milliy, milli mental dəyərlərimizin qorunub saxlanması baxımından bu qəbildəndir.

Xalq məişətindəki ənənələr formalaşdıca rəqlər bir sıra növləri meydana gəlməyə başlayıb. Bunların toy, el şənlikləri, bayram mərasimləri olmaqla, çeşidli növləri var. Xüsusən də toy adətləri, Novruz bayramı şənliklərində ifa edilən rəqlər xalq arasında daha məşhurdur. "Novruz bayramı", "Səməni rəqs" sif bayram şənlikləri üçündür. "Qaytağı", "Qoçalı", "Qazağı", "Uzundərə" ən populyar rəqlərdən hesab olunur.

Rəqlər bəzən ifa tərzinə görə qadın və kişi üçün iki yerə ayrılır. "İnnabi", "Mirzeyi", "Cəngi" və s. kimi rəqs nümunələri kişilər üçün nəzərdə tutulub. Qadınlar arasında daha

Meydan tamaşaları

Azərbaycanda ənənəvi xalq oyunları və meydan tamaşalarının sorağı sifahi xalq ədəbiyyatından gəlir. Xalqımızın özünün yaşaydığı qədr olan bu tamaşaların özəlliyi ondadır ki, onlar genetik olaraq qəndan-qanuna hopur, illəklərə işləyir, ilkinliyi qoruyub saxlayır və akademik teatrın bünövrəsi sayılır.

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Nailə Əskər bunulla bağlı qeyd edir ki, "İslam coğrafiyası və Azərbaycanla oynalar" adlı kitabında bu məsələyə geniş yer ayırıb: "Meydan tamaşaları musiqi, rəqs, məzhəkə, nəqlətə, yarışma və başqa ünsürlərdən yaranıb. Açıq havada, şəhər meydanlarında, kəndlərdə geniş sahələrdə, karvansarılarda göstərilən meydan tamaşaları ənənəvi xalq teatrıdır. Tamaşaxanılarda əhatələnmiş sahədə, meydanla oynanıldığı üçün ona "orta oyunu", yaxud "meydan tamaşaları" deyilib. "Meydan tamaşaları" termini altında əsasən Azərbaycanda oynanılan təhkiyəli, süjeti xalq oyunları nəzərdə tutulur. Xalqın özü qədr qədim olan, oyunçu və tamaşaçı arasında səmimi münasibətlər şəraitində göstərilən bu tamaşalar masqarabazlar, nağılçılar, aşıqlar, məzhəkəçilər, kukla oyunçular tərəfindən inkişaf etdirilərək, ənənəvi xalq tamaşalarının özəyni yarıdır".

Xalq arasında çox qədimdən yaranan "Motal-motal", "Qurd basdı", "Çövken", "Cızıq turnasi", "Gizlənapaç" (gizlən, qaç), "Oğru-ogru", "Suma qader", "Aşıq-aşıq", "Qoz-qoz", "Pul-pula", "Zorxana", "Sino", "Mil", "Qəpəq", "Fin-can-fincan", "Bəndöşə", "Diredöyümə", "Çala-başı", "Yelləncək", "Maral oyunu", "Kilimarasi" və s. oyunlarında həm uşaqlar, həm də böyük-lər həvəslə iştirak edirdilər.

"Kosa-kosa", "Kəndirbaz", "Sim pəhləvan", "Masqara", "Gözubəğlaca", "Cıdır" tamaşaları, qılnc oynatmaq, kəmənd atmaq, qurşaq tutmaq, daş qaldırmaq, at çapmaq və s. kütləvi

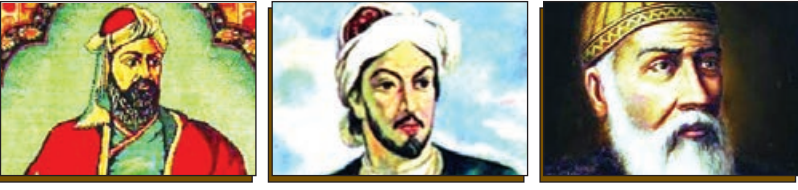
çox məşhur olan rəqlər isə "Haxışta", "Halay", "Nəlbəki" və s. sayılır. "Haxışta" rəqs növünün vətəni Naxçıvandır. Bu rəqdə əsasən Naxçıvanın yerli adət-ənənəsi əks olunur. Azərbaycan xalq adət-ənənələrinin zənginliyi onun rəqlərini bədi cəhətdən bir neçə növbə bölür. Lirik, məzəli, idman və başqa rəqlərin çeşidli növlərindən sayılır. "Vağzalı", "Uzundərə", "Naz eləmə", "Turaci" lirik, "Qıtlılda", "Məzhəkəli rəqs" məzəli rəqlər növlərinə daxil edilirlər. Qəhrəmanlıq, çeviklik kimi keyfiyyətləri özündə cəm edən "Cəngi", "Qılınca rəqs" və başqaları idman rəqlərinə aiddir.

əyləncəli milli oyunların bayramla əlaqədar keçirildiyi söylenebilir. Sadaladığımız xalq oyunları zaman-zaman yul keçərək bu günümüzədək gəlib çatıb. Novruz bayramında həmçinin güləş yarışları təşkil edilir, meydanlarda yallı oynanılır, kəndirbazlar tamaşalar göstərir, mahnılar oxunur, aşıqlar dəyişirlər... "Novruz" mərasiminin mühüm epizodunu təşkil edən "Kosa-kosa" oyunu əsl teatr əməyidir. Burada ardıcıl süjet, dramatik hərəkət, həmçinin xüsusi paltar geyinən, maska taxan aktor olur. Bir neçə gün davam edən toy mərasimlərində ifa olunan "Xan-xan", "Mütriblerin rəqs"i", "Gəlinlə qayınana dəyişməsi" və s. epizodlar oyun və tamaşa ünsürlərinin müstəqil əhəmiyyət kəsb etdiyini göstərir. Ozan-aşıq məclislərində, "Zorxana" səhnələrində, kəndirbazların çıxışlarında, habelə qədimdə el arasında geniş yayılan "Yuğ" mərasimində də meydan teatrı ünsürləri güclü olub.

"Kosa-gəlin", "Tapdıq çoban", "Tənəblər qardaş" (üçpərdəli komediya) və s. tamaşalar el arasında məşhur olmuşdur. Bu tamaşalarda əsasən kəndin təsərrüfat və məişət həyatı əksini tapmışdır. Nibkilik onların başlıca xüsusiyyətidir. Həmin tamaşalarda gülüş bəzən ciddiləşərək əks kinayə satırıya çevrilərək adamların əmək, məişət və psixologiyasındakı qüsurları qamçılırdı.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

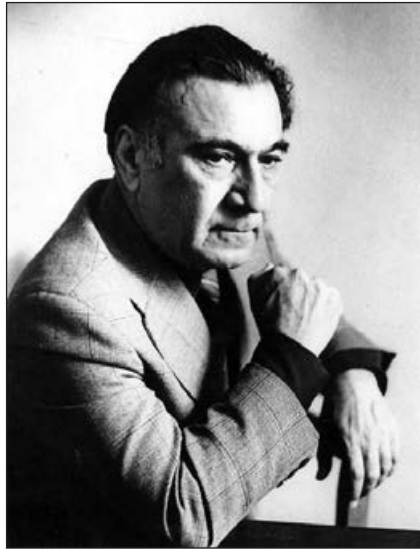

Ədəbiyyat

Nurəddin BABAYEV - 100

Orta nəslin nümayəndələri dövrünün tanınmış yazarı Nurəddin Babayev, yaxşı xatırlanırlar. Çünki o, ötən əsrin 60-80-ci illərdə Azərbaycanda ən çox oxunan yazıçılardan idi. Nurəddin müəllim ədəbi aləmdə həm də gözəl publisist kimi tanınır.

vadin yaradıcılığı ilə maraqlanır, arxivini əldə etməsinə, çox xeyirxah işin qılınandan yazırsan... Əhməd Cavadın oğlu Aydın Axundzadə rayon Kooperativlər İttifaqının sizin kənddəki İstehlak Cəmiyyətinin sədridir. Bilirsənmi, onlarla əlavə dost olmuşuq, Aydın həm də mənim süd qardaşıdır. Onlar Gəncədə və Bakıda yaşayanda bir evli kimi idik. Mənim jurnalistikaya gəlişimə, ədəbi aləmdə yaradıcılığa dəstək verən şəxslər arasında ailəməzin yaxın dostu Əhməd Cavadın da qayğısı çox olub.

dərdlərlə müxtəlif elmi, mədəni layihələr və görüşlər ilə əlaqədar Fransa, Kubu, Bolqarıstan, Finlandiya kimi ölkələrdə, həmçinin keçmiş SSRİ respublikalarının hamısında olmuşdur. Yazıcının bu ölkələrdə də bir çox məqalə və əsərləri çap edilmişdir.

Nurəddin Babayevin yaradıcılığı rəngarəngdir. Onun ədəbi yaradıcılığında gənclərin təlim-təربiyəsinə həsr edilmiş əsərləri xüsusi diqqət çəkir. Görkəmli yazıcının bu əsərləri gənclər üçün stolüstü kitab olmaqla yanaşı, hər zaman tərbivi, əxlaqi nəsihətlərlə zəngin xəzindir. "Oğlum məktublardır" (1966), "Qızlar söz istəyir" (1977), "Qızlar, sözlüm sizdir"(1972), "İşq və məhəbbət" (1977), "Urəkler bir olanda" (1991) əsərləri buna bariz nümunədir. Təsəffüf deyil ki, yazıcının "Oğlum məktublardır" əsəri mükafata layiq görülmüşdür. Hetta bu əsər Bolqarıstanda "Ədəbiyyat" dərsləyinə daxil edilmişdir. Görkəmli yazıçı-jurnalist bir müddət Cəfər Cabbarlı adına Bakı kinostudiyasında baş redaktor işləmişdir. Bu zaman yazıçı xüsusən sənədi-xronikal filmlərin, milli mentalitete söykənən kinoçerklərin, insanları manevri kamilliyə səsləyən kino-jurnalın məzmunu, yüksək səviyyədə ekranlara buraxılmasında əlindən gələni əsirgəməmişdir. Bununla yanaşı, "Azərbaycan elmi" (1969), "Bəcatlıq əllər" (1963), "Nizami yurdu" (1968), "Həyatın mənası" (1979), "Axtarılan tapar" və başqa elmi-sənədi filmlərin ssenari müəllifi olmuşdur.

Abdulla ŞAIQ - 140

Tarixin keşməkeşlərindən keçən ömür

XX əsrin əvvəllərində Bakıda inqilabı hərəkət genişlənməkdəydi. O illərdə bu şəhərdə yalnız siyasi-ictimai iğtişaclardan nəzərə çarpırdı. Bakı həm də elm, ədəbiyyat və mədəniyyət mərkəzinə çevrilirdi. Azərbaycanın qabaqcıl ziyalıları bura toplaşır, yeni üsulla məktəblər açır, dərslərlər hazırlayırlar, qəzet və jurnallar çıxarırdılar.

Abdulla Şaiq belə bir dövrə Tiflisdən Bakıya köçüb. O, əvvəlcə Tiflisdən tanındığı Nəriman Nərimanovla görüşüb. Ona bu şəhərə müəllimlik arzusu ilə gəldiyini deyib. Nərimanovdan imtahan verib müəllimlik hüququ qazanmalı olduğunu öyrənib.

1901-ci il aprelin 22-də İ Aleksandr adına üçüncü oğlan gimnaziyasında imtahan komissiyası çağırılıb. Abdulla Şaiq yazılı, sifahi və nümunə dərsi üzrə verdiyi imtahanlardan uğurla keçib. 608 nömrəli şahadətəməyə əsasən, "Azərbaycan dili müəllimi" adını alıb. Şahadətnaməni imzalayan komissiya üzvü Nəriman Nərimanov onun müəllim vəzifəsinə düzəlməsində də mühüm rol oynamışdır. Böy yer olmadıği üçün Abdulla Şaiqi rus-tatar məktəblərində "ehtiyat müəllim" təyin etdilər. O, Sultan Məcid Qənzadənin müdiri olduğu altı sinifli şəhər məktəbində pedaqoqi fəaliyyətə başlamışdır. Həmin illərdə xalqi marifətləndirmək, onları zamana uyğun tərbiyə etmək dövrün tələbi idi. Abdulla Şaiq bir pedaqoqi kimi bu vəzifənin öhdəsindən layiqincə gəlmişdir.

lay" adlı uşaq şeri olub. 1906-cı ildən başlayan silsilə şerləri ilə Azərbaycan milli uşaq poeziyasını zənginləşdirib. Şerləri "Dəbistan" və "Məktəb" uşaq-gənclər topluslarında dərc olunub.

O, xalq ədəbiyyatını toplayıb araşdırıb. "Tiq-tiq xanım", "Tükü həccə gedir", "Yaxşı arxa" kimi mənəm nağılları, "Ədham", "Tapdıq dədə", "Qoçqolad" poemalarında folklorun təsiri əksini tapıb. 1910-cu ildə yazdığı "Gözəl bahar" pyesi ilə Abdulla Şaiq milli uşaq teatrının bünövrəsini qoyub.

Nəsr yaradıcılığında 1905-ci ildə romantik "iki müzərib və ya əzab və vicdan" yarımçıq romanı ilə başlayıb. Sonralar "Məktub yetişmədi", "Köç", "Daşqın", "İntiharı, yaşamaq-ımı", "Göbəlek", "İblisin huzurunda", "Dursun", "Əsrizimn qəhrəmanları" kimi bir sıra hekayə, povest və romanlar qələmə alıb.

Dövrün inqilabı çağırışlarına, ictimai-siyasi hadisələrə heç vaxt biganə qalmayıb. O, "Hürryyət pərisinə", "Niye uçdu", "Bir quş", "XX əsrə xitab", "Sikayətçisi", "Zamanın inqilabçılarına" kimi inqilab ruhlı şerlərini müəlliflənmişdir.

Abdulla Şaiq 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasını sevinclə qarşılayıb. Cümhuriyyət dövründə maarif və məktəb məsələlərində fəal iştirak edib. 1920-ci il aprelin 28-də Azərbaycanda bolşeviklər hakimiyyətə işə keçirdikdən sonra da Abdulla Şaiq xalqi gələcəyi namına çalışmışdır. Pedaqoqi kurslarda, texnikumlarda və başqa məktəblərdə dərs deyib, mədəni-maarif işlərini və bədii yaradıcılığının davam etdirib. 1923-cü ildə ədəbi-pedaqoqi fəaliyyətinin 20 illiyi təntənə ilə qeyd olunub. İstədiyi gimnaziya "Şaiq nümunə məktəbi" adlandırılıb.

Abdulla Şaiq çoxşaxəli fəaliyyət göstərmişdir. Həmişə sahnə ilə məşğul olubsa, sevgi dolu bədii yaradıcılıq bilmişdən qalmasıdır. O, ömrünün 34 ilini Azərbaycan mədəniyyətində fəal iştirak edib. Yazıçı, şair, alim, ədəbiyyatşünas, folklorçu kimi də tanınmışdır. "Vəziyyət", "Özü bilirsin, mənə nə?", "Anabacı", "Əsəbi adam" kimi silsilə hekayələri, "Araz" inqilabı-tarixi mövzulu romanı, elm, maarif və mədəniyyət haqqında məqalələri ədəbi mühitdə maraqla qarşılanıb.

"Tənqid-Təbliğ" teatrı üçün əsərlər yazıb. Azərbaycan Gənc Tamaşaçılar Teatrının, Uşaq və Gənclər nəşriyyatının işi onun adı ilə bağlıdır. Uzun müddət bu teatrda çalışan ədib "Xasay", "Eloğlu", "Vətən", "Fitnə", "Qaraca qız" kimi pyesləri qələmə alıb. Onun klassik ədəbiyyat, Şerq ədəbiyyatı məsələləri, sufizm, təsvüvüf, hürlüfik, həmçinin müxtəlif ədəbi cərəyən və metod haqqında maraqlı araşdırmaları var. Azərbaycan ədəbiyyatını tədqiq və təbliğ edib, Abdulla Şaiq milli folklorumuzun iki dəfə toplusı bənövşədən birli olub. Çıxacağı həyata, elm və dil məsələsinə aid yazılarını müəlliflənmişdir.

Abdulla Şaiq 1959-cu il iyunun 24-də 78 yaşında vəfat edib. O, xatirələrdə xeyirxah, alimənbə, istedadlı, zəhmətsevər insan kimi qalib. Bənərsiz müəllim, ədib, alim Abdulla Şaiq pedaqoqi, bədii, elmi yaradıcılığı ilə Azərbaycan tarixində layiqli yer tutub.

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Görkəmli yazıçı-jurnalist

yini qürur hissi ilə qeyd etdiyimiz Nurəddin Həsən oğlu Babayev 1921-ci il martın 23-də Nizami yurdu qədim Gəncə şəhərində, ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. Uşaq yaşlarında ailəsi ilə birlikdə Bakı şəhərinə köçən Nurəddin məktəb illərində müəllimlik böyük həvəsi, güclü yaddaşı ilə müəllimlərinin və yaşıdlarının diqqətini çəkmişdir. Məktəb divar qəzetinin yazarı, sonra redaktor kimi ictimai işlərdə fəal qəstirmiş, məqalə və bədii yazıları ilə seçilmişdir. Ümumiyyətlə, Nurəddin Babayev ədəbi fəaliyyətdə 17-18 yaşlarında başlamış, bundan sonra müxtəlif mətbu orqanlarda tez-tez məqalə, çərk və hekayələri dərc edilmişdir.

Janrın nəzəri əsaslarını yaratmış və bu yolda novator kimi tanınmışdır. Təsəffüf deyil ki, zəngin elmi-nəzəri biliyi və təcrübəyə malik olan N.Babayev Moskva Dövlət Universitetinin Jurnalistik fakültəsində dərslər müəhazirə oxumuşdur.

Müəlliminin səmimi söhbətindən onu da əxz etdik ki, ədəbi aləmə gəlişinin ilk günlərində Mir Cəlal Paşayev, Aslan Aslanov, Nəsir İmanlıyev, Şıxət Qurbanov, Bəxtiyar Vahabzadə, Qulu Xəlilov, Famil Mehdi və digər görkəmli ziyalılar Nurəddin Babayevin yaxın dostları və məkəbdəşləri olublar.

N.Babayev Azərbaycan jurnalistikası tarixində ilk dərəcəyə layiq olan kişilikdir "Jurnalistika məsələləri" kitabının elmi redaktoru və əsas müəlliflərindən biridir. Gələcək üçün böyük ələmə hazırlayan və bədii kitabları da öz məzmunu N. Nurəddin Babayev 1966-cı ildə "Qızıl qələm" mükafatına layiq görülmüşdür.

N.Babayev Azərbaycan jurnalistikası tarixində ilk dərəcəyə layiq olan kişilikdir "Jurnalistika məsələləri" kitabının elmi redaktoru və əsas müəlliflərindən biridir. Gələcək üçün böyük ələmə hazırlayan və bədii kitabları da öz məzmunu N. Nurəddin Babayev 1966-cı ildə "Qızıl qələm" mükafatına layiq görülmüşdür.

Nurəddin Babayevin bir sıra əsərləri rus, alman, ingilis, fransız, ispan, polyak, bolqar, macar və s. dillərə tərcümə olunmuşdur. Yazıcının "Biz Azərbaycandanıq" (1965), "Ürəyimdə sözlüm var" (1980), "İzləri itirmirik" (1975), "Ürəyimdə sözlüm var" (1980), "Açıq söhbət" (1982), "Na dorogax jizni" (Moskva, "Sovetski pisatel", 1984), "Ele yaz ki..." (1985), "Gəlin kişilikdən danışıq" (1986), "Babam-nəməm, atam-anam və biz" (1988) kitabları müəllifin sağlığında, "Adamın özü və sözü" (1992) əsəri isə vəfatından sonra işiq üzünə gəlməmişdir.

N.Babayev 1943-1945-ci illərdə "Kommunist" qəzeti redaksiyasında şöbə müdiri, "Azərbaycan müəllimi" qəzetində redaktor müavini, 1953-cü ildən isə "Uşaqgəncnəşr"ə baş redaktor işləmişdir.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Beynəlxalq Poeziya Günü

İncə sənət, həyat, ovqat, tərəvətli söz

Poeziya milliliyi ilə yanaşı, həm də bəşəri mahiyyət daşıyır. Hər bir xalqın poeziyasının özünəməxsusluğunu var. Türkiyənin tanınmış mədəniyyət xadimi - şair, dramaturq, rejissor və tərcüməçi Tarik Günərsel Beynəlxalq Poeziya Günü'nün qeyd olunmasını 1997-ci ildə təklif kimi irəli sürüb. Bu təklif istər sənət aləmində, istərsə də xalqlar arasında ehtirama qəbulunub. 1999-cu ildə UNESCO-nun 30-cu iclasında 21 mart "Beynəlxalq Poeziya Günü" elan olunub.

mişir. Azərbaycanın böyük mütəfəkkir və humanist şairlərinin tərəvətdən düşməyən misraları isə bu gün də öz hikməti və insanpərvərlik ruhu ilə dünyanı heyran qoyur... Milli özündərk, milli oyanış, dirçəliş prosesi xalqımıza, birinci növbədə, ədəbiyyatdan gəlir. Bununla Ümmümilli Lider müasir ədəbi prosesin inkişafı üçün hər cür şərəfini yaradıcısına vacib hesab edir.

yəzində qeyd olunması üçün imzalandığı sərəncamlar, ondan irəli gələn tədbirlərin həyata keçirilməsi Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafına hesablanmış mediyəyi siyasətinin tərkib hissəsidir.

Poetik dünyası olanların qərbi, həm də qərbi ələmləri olur...

Sözün keşiyində ələ sözləri ilə əsgər və sərkərdə kimi dayanan Nizami Gəncəvinin və eşq şairi Məhəmməd Füzulinin əsərlərində sözün qüdrəti ilahi varlığı qədr ucalıqda saxlanılıb. Nizami Gəncəvinin "Az dənizə qayıq gözlüyü"ndə deyilir:

Sözün də sən kimi lətafətli var, Her sözü az demək daha xoş olar...

Məhəmməd Füzulinin "Söz" qəzəlinin açmasında isə nəzmə çəkilmiş fikrin mənası dəryalar qədr dərindir: "İnsanın sirrini hər kəsə açan sözdür, hər an yoxdan var olan söz. Sözün qiymətini bilmək, ona dəyər vermək insan özünə dəyər verir. İnsana onun danışığı sözlə görə qiymət verilir. Mənəli söz könüllər alan gözəl kimidir, o da hərdən örtüyünü açıb özünü göstərir və könülləri şad edər. Söz sirlər xəzinəsinin xəzinəsidir, qoruyucusudur.

Poeziya da məhz sözün cıllanmış, incələnmiş, dürr halına salınmış ifadəsidir. Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Beynəlxalq Poeziya Günü

Bu hadisə xalqımız üçün ikuştəy bayram kimi qeyd edildi. Çünki ruhun musiqisini adlandırılan bəşəri poeziyanın ritmik notları ilə baharı, çiçəklənməyə hazırlaşan eşqkar təbiətini, saflığı və birlik rəmzi olan Novruz salamatlaşdırıcı doğrudan da əsl səadətdir. Səadət hər dəməyə gətirir ki, Odlar Yurdu - maddi sərvətli və zəngin olan Azərbaycan həm də mənəvi sərvətli ilə əsrələrdən bəri də məşhurdur. Xalqımız şeriyə və mədəniyyətə misilsiz töhfələr, nadir söz ustaları, böyük sənətkarlar bəxş edib. Azərbaycanın ürəyi həmişə şerilə, poeziya ilə döyünüb.

Poeziya - sözün poetik imkanlarının ifadəsi

Poeziya ən qədim zamanlardan insanın mənəvi ehtiyacına çevrilmiş, arzu və isteklərinin, duyğu və düşüncələrinin, sevinc və kədərini poetik tərcüməyə bəxşən bir sənətdir. Bəşəriyyətin söz xəzinəsini zənginləşdirən Azərbaycan poeziyası da xalqımızın tarixi qədr qədimdir.

Azərbaycan şairləri bütövlükdə Yaxın və Orta Şerq, ələmədə dünyəvi ədəbiyyatın inkişafına güclü təsir göstərmişdir.

özünəməxsus poeziya məktəbi yaradıb. Bu məktəbin nümayəndələrinin yaradıcılığında yüksək peşəkarlıq, sözün poetik imkanlarından istifadə bacarığı özünü daha aydın göstərib.

Azərbaycan poeziyasının ilk nümunələri şifahi xalq ədəbiyyatı əsasında formalaşmış bayatlar, holavarlar, sayğı sözləri və digər mövsüm-mərasim nəğmələridir. Heç də təsadüfi deyil ki, bizi şair xalq adlandırılan ənənəvilər ana dilimiz musiqili olmasını döndəməmişdir.

Orta əsrlərdən başlayan mənəvi inkişaf prosesi Azərbaycan poeziyasının yüksəlişində yeni bir mərhələnin başlanmasına gətirib çıxarıb, insanı, onun daxili ələməyə maraqlandıran əcnəbilər ana dilimiz musiqili olmasını döndəməmişdir. Ortə əsrlərdən başlayan mənəvi inkişaf prosesi Azərbaycan poeziyasının yüksəlişində yeni bir mərhələnin başlanmasına gətirib çıxarıb, insanı, onun daxili ələməyə maraqlandıran əcnəbilər ana dilimiz musiqili olmasını döndəməmişdir. Ortə əsrlərdən başlayan mənəvi inkişaf prosesi Azərbaycan poeziyasının yüksəlişində yeni bir mərhələnin başlanmasına gətirib çıxarıb, insanı, onun daxili ələməyə maraqlandıran əcnəbilər ana dilimiz musiqili olmasını döndəməmişdir.

Ə.Cavad, S.Vurğun, M. Müsfiq, M.Araz, B.Vahabzadə, X.Rza kimi görkəmli nümayəndələri öz yaradıcılıqları ilə Azərbaycan ədəbiyyatına yeni ruh verib, bir-birindən dəyərlili poetik nümunələri ilə xalqımızın Azərbaycançılıq məfkurəsini, milli dəyərlər ətrafında birlişməsinə layiqli xidmət göstərmişdir.

Vətəncilik məfkurəsi, azərbaycançılıq ideyası...

Söz və fikir azadlığının, siyasi düşüncə sərbəstliyinin, plüralizim, milli istiqlal, ictimai ədalət uğrunda, xalqımızın istiqlal mübarizəsində, dövlət müstəqilliyinin bərpasında əhəmiyyətli rol oynamasını inkar etmək olarmı? Bu, əslində, şair və yazıçılarımızın yaradıcılığında daim qırılmaz xətlə keçən vətəncilik məfkurəsinin, azərbaycançılıq ideyasının, vətənpərvərlik ruhunun məntiqi nəticəsi idi.

1975-ci ilin oktyabrında keçirilən "Azərbaycan Ədəbiyyatı Günləri"ndə çıxış edən Ümmümilli Lider Heydər Əliyev şeriyatın cəmiyyətdə böyük dəyərə malik olduğunu belə ifadə edib: "Tarix tələbkar imtahançidir. Hökmədarlar, saray əyanları unudulub get-

Yeni nəşrlər

Xalq bayramları və Novruza elmi-nəzəri baxış

Şakir Albalıyevin "Təknur" nəşriyyatında çapdan buraxılan "Xalq bayramları problemi nəzəri əsasları və Novruz" kitabında "bayram" anlayışının semantik strukturu, onların təsnifatı, etnokulturoloqi baxışlar, Novruzun etnokulturoloqi düşüncə sis-

temi kimi formalaşmasında miflik inancların rolu, mərasim və simvolika və s. məsələlərdən bəhs edilir.

AMEA Folklor İnstitutunun Elmi Şurasının qərarına əsasən, nəşr edilmiş kitabda maraqlı məqamlar kifayət qədərdir. İnamlar və inancların xalq bayramları ilə bilavasitə əlaqəsi oxucuda daha çox maraqlı doğurur: "İnsanı yaşadan ümidirdisə, ümidləri də sönməyə qoymayan inamlardır. Bu aspektdən yanaşdıqda, inanclar sistemini də insanın fikir-düşüncəsi ilə bərabər formalaşdırıb rəndəyi şübhəsizdir".

Kitabın redaktoru filologiya elmləri doktoru Seyfəddin Rzasoydur. Yeni nəşr həm müttəxəssislər, həm də geniş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulub.

"Azərbaycan"

AZƏRİŞİQ
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

Xalqımızı
Novruz bayramı
münasibətilə təbrik edir,
xoşbəxtlik, ailə səadəti, firavan həyat
və işıqlı gələcək arzulayır!

HƏYATINIZ DAİM İŞIQLI OLSUN!

Azərbaycan Dəmir Yolları QSC

Azərbaycan xalqını

**Novruz bayramı münasibətilə
təbrik edir, hər bir ailəyə səadət və
sevinc dolu günlər arzulayır!
BAYRAMINIZ MÜBARƏK!**

Coca-Cola

**NOVRUZU
Bayram edək,
Həyatı
Bayram edək!**

NOVRUZ BAYRAMINIZ MÜBARƏK!

**İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə indiyədək
9584 mina, 7081 partlamamış hərbi sursat zərərsizləşdirilib**

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) həyata keçirdiyi mina və partlamamış hərbi sursatın təmizlənməsi əməliyyatı barədə məlumat yayıb.

ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildiriblər ki, agentliyin mina və partlamamış hərbi sursatın təmizlənməsi əməliyyatları Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Tərtər

rayonlarında və Şuşa şəhərində aparılır. Bərdə-Ağdam, Füzuli (Horadiz)-Zəngilan (Ağbend) dəmir-yolu xətləri, Füzuli-Şuşa, Suqovuşan-Talış-Tapqaraqoyunlu istiqamətində avtomobil yollarının, Füzuli-Şuşa, Ağdam və Tərtər rayonunun Suqovuşan kəndinə çəkiləcək yüksək gərginlikli elektrik xəttinin keçəcəyi ərazilərin, Ağdam, Qubadlı və Zəngilan rayonları ərazisində əkin sahələrinin mina və partlamamış hər-

bi sursatdan təmizlənməsi əməliyyatları davam edir.

Mina və partlamamış hərbi sursatın təmizlənməsi əməliyyatları əllə minaxtarma, mexaniki minatəmizləmə maşınlarının və minaxtaran itlərin dəstəyi ilə həyata keçirilir.

Ötən il sentyabrın 27-dən etibarən aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı 16 milyon 586 min 32 kvadratmetr ərazi yoxlanılıb, piyada və tank əleyhinə 9584 mi-

na, 7081 ədəd partlamamış hərbi sursat aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib.

Agentlik bir daha bildirir ki, işğaldan azad edilmiş ərazilər minalarla, partlamamış hərbi sursatlarla, tərkibində partlayıcı olan qurğularla və mühərribinin partlayıcı qalıqları ilə çirklənmiş ərazilərdir və təhlükəsizlik səbəbindən həmin ərazilərə xüsusi icazə olmadan vətəndaşların girişi qadağandır.

Ermənistanda dövlət idarəçiliyi sistemi çöküb

Bu dəfə məhkəmə Paşinyana qarşı çıxdı

Əvvəlki 1-ci səh.

Hadisələrin inkişaf istiqaməti bu nəticəyə gəlməyə əsas verir ki, ölkə hazırda sosial partlayış ərəfəsindədir. İlk növbədə ona görə ki, əhalinin maddi gəlirləri aşağı düşdüğü bir vaxtda inflyasiyanın səviyyəsi artır, kommunal xidmətlərə görə insanlardan daha böyük həcmdə vəsait tələb olunur. Vəziyyətdən yeganə çıxış yolu kimi Ermənistan əhalisi ölkədən birdəfəlik miqrasiya edərək yaşamaq üçün başqa ölkələrə üz tutur.

Hətta xarici partnyorlar da Ermənistandan üz döndərirlər. Məsələn, ele "4rd.am" saytının yazdığına görə, ölkə iqtisadiyyatına xarici investisiya qoyuluşunun həcmi 10 faizdən çox azalıb. Ermənistan iqtisadiyyatına xarici sərmayə qoyuluşunun kəskin şəkildə azalmasına səbəb bir tərəfdən əcnəbi investitorlarda bu ölkənin iqtisadi inkişafına, gələcəyinə inamsızlıq yaranmasıdır, digər tərəfdən korrupsiyaya qarşınmış dövlət memurları tərəfindən onlara göstərilən müxtəlif təzyiqlərdir. Eyni zamanda ölkədə xarici investisiya üçün mübit şəraitin yaradılmaması, sərmayədarların hüquqlarının dövlət tərəfindən qorunmaması da öz rolunu oynayır.

Yerevanda hökumət binasının qarşısında keçirilən növbəti mitinqdə Paşinyan hökumətinin sosial-iqtisadi siyasəti kəskin tənqid olunub. Mitinqdən sonra aksiya iştirakçılarının bir qrupu Azadlıq meydanına yürüş edəblər. Bu şəraitdə qarşıdurmanın davam etməsi qaçılmaz sayılır.

Ermənistan Gənclər Birliyinin mərkəzi idarə heyətinin üzvü Kristine Vardanyan bildirib ki, Nikol Paşinyan xalqı susdurmaq üçün polis rejimi yaradıb. Bunun üçün hər gün dövlətdən milyonlarla vəsait xərclənir. Onun sözlərinə görə, demokratiyadan dəm vuran Nikol indi hakimiyyəti xunta rejiminə çevirib: "Bu ölkədə fərqli nəci b fikirlərdən, demokratiyadan danışan insana baxın, necə hərəkət edir. Vergilərinizin hara getdiyini öyrənin, ay camaat! Nikol Paşinyan bu gün vətəndaşlarla görüşməkdən yayınır. Yüzdən çox polis mütəşşəhətə ilə hökumətdən nazirliyə hərəkət edir, gücü bu polislərdən alır, xalqdan yox. Xalqın dəstəyi yoxdur, komandasının dəstəyi bele yoxdur, sadəcə kreslosundan yapışib qalıb, hakimiyyətdə qalması gün məsələsidir. Onun gündəlik fəaliyyətləri ölkəmizi və dövlətçiliyimizi məhv etməyə aparır".

Nikol Paşinyan başda olmaqla ölkə iqtidarında təmsil olunanlar daha çox şəxsi mənafeələrini güddüklerinden hakimiyyətə daxilə hansısa təhlükənin yaranmasını əngəlləmək üçün əcnəbi ağaların himayesinin Ermənistan üzərindən çəkilməsindən qətiyyətlə maraqlı deyillər. Bu, "İrəvank" qəzetində dərc olunan məqalədə də öz əksini tapıb. Bildirilib ki, Ermənistanın xarici siyasətində vassallıq prinsipi üstünlük təşkil edir. Hakimiyyət resursları və milli maraqları hesabına xarici güclərin dəstəyi üçün zəmanət qazanmağa çalışır: "Öz hakimiyyəti üçün xarici himayənin axtarışında olan hazırkı iqtidar Ermənistanı beynəlxalq səhnədə təcrid vəziyyətinə salıb. Dost və müttəfiq ölkələrlə effektiv münasibətlərin inkişaf etdirilməsi üçün heç bir şey göstərməyib".

Bu durumda ölkə daha çox xarici dövlətlərdən asılı vəziyyətə düşür. Nə qədər ki qonşu dövlətlərlə normal və sivil münasibətlər qurmur, Ermənistanı bundan sonra da böyük problemlər gözləyir.

*Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"*

Günay Bank

Azərbaycan xalqını

Novruz bayramı

*münasibətilə təbrik edir,
hər bir ailəyə səadət,
sevinc dolu günlər arzulayır!*

**DOĞMA QARABAĞ,
NOVRUZUN MÜBARƏK!**

*Novruz
Bayramınız Mübarək!*

Matanata

“Bakı Abadlıq Xidməti” MMC

Azərbaycan xalqını

Novruz bayramı

**münasibətilə təbrik edir, sülh, xoşbəxtlik, əmin-amanlıq, birlik,
firavan həyat, ruzi-bərəkət və xoş gələcək arzulayır!**

*Novruz
Bayramınız
mübarək!*

